

Xinjiang Polis Dosyaları: Yeniden Eğitim Kamplarının Güvenliği ve Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'ndeki Siyasi Paranoya

Adrian ZENZ
Victim of Communism Memorial Foundation, USA
zenz@victimofcommunism.org

Türkçe Tercüme : Abdullah OĞUZ
Uygur Araştırmaları Merkezi
abdullahoguz@uyghurstudy.org
contact@uyghurstudy.org

ÖZ

2017 yılında Çin devleti, Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'ndeki (XUÖB) Uygurları ve diğer etnik grupları sözde Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezlerinde (MBEÖM'ler) gözaltına almaya başladı. Daha önce, tanıklar ve sızdırılmış devlet belgeleri, bu yeniden eğitim tesislerinin yüksek güvenlikli doğasının ana hatlarını çiziyordu. Şimdi, XUÖB'nin dahili polis ağlarından, üçüncü bir tarafça elde edilen gizli dosyalardan oluşan büyük bir veri dizini olan “Xinjiang Polis Dosyaları”, içeriden benzersiz bir görünüm sağlıyor. Yeniden eğitim kamplarının ayrıntılı güvenlik talimatları, askeri saldırı silahları taşıyan özel polis birimlerini tanımlıyor ve gardiyanların tutukluları kelepçelediğini gösteren görüntüler içeriyor. Dosyalarda, gözaltına alınan Uygurların binlerce görüntüsü var ve bu görüntüler 2017/18'de Uygur yetişkinlerin yüzde 12'sinden fazlasının gözaltına alındığını gösteriyor. Kendi aralarında yaptıkları samimi konuşmalar, önde gelen yetkililerin etnik gruplardan kişilere tehlikeli suçlular gibi davranma ve kaçışları durdurma ve kampları korumak için hemen ateş açmaya yönelik çöşkulu istekliliğini gösteriyor. Bu makale, XUÖB'nin yayınlanmış dahili hükümet belgelerinin büyüyen alanı içindeki Xinjiang Polis Dosyalarını doğrulamakta ve bağlamsallaştırmaktadır. Bilim adamları siyasi paranoyanın, vahşet suçlarının ortak bir özelliği olduğunu iddia etmektedirler. Makalemizde, çok sayıda sıradan vatandaşın önleyici bir şekilde hapsedilmesinin, abartılı tehdit algılarını teşvik eden siyasi paranoyaya geçiş olarak açıklanabileceği savunulmaktadır.

从 2017 年起，中国政府将新疆的维吾尔等少数民族居民关押在自治区所谓的职业技能教育培训中心（VSECs）。之前的证人证词和流出的政府文件已勾勒出政治再教育营中警力管理的轮廓。本文选用最新的“新疆公安文件”，即一大批由第三方从新疆公安内部网络截获的机密文件，将之与不断流出的新疆政府内部文件相互印证、比对结合，从前所未有的内部视角展示 2017/18 年度超过 12% 的维吾尔成年人在关押期间的实际境遇：被视为危险罪犯，戴上手铐，若试图逃跑手持军用攻击型武器的特警会随时开火。有学者认为，政治偏执妄想症是暴行暴政的共同特征。本研究旨在探讨大范围先发制人式关押普通公民的心理侧写和社会效应，阐述施政者向政治偏执妄想症的退变以及对维吾尔等少数民族威胁性的夸大

Anahtar Kelimeler: Xinjiang, yeniden eğitim, polis, yüksek güvenlikli, Chen Quanguo

关键词：新疆·教育转化·警察，警察化，陈全国

Giriş ve Metodoloji

2017'den itibaren Çin devleti, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuzeybatısındaki Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'nde (XUÖB) bir milyonu aşkın etnik grup üyesini yeniden eğitim kamplarına (Zenz 2018b, 2019b) kapatan bir kitlesel gözaltı kampanyası başlattı. Araştırmacılar bu kampanyayı "yüksek teknolojlili bir ceza kolonisi" (Byler 2021, 23) ve "ülkenin Kültür Devrimi'nden bu yana en yoğun zorlayıcı toplumsal yeniden yapılanma kampanyası" (Zenz 2018a, 125) olarak adlandırdılar.

Xinjiang'ın sözde Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezlerinin (MBEÖM; *zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin* 职业技能教育培训中心) yüksek güvenlikli doğası, Pekin'in bunların yalnızca "öğrencilerin" izin almakta özgür oldukları "yatılı okullar" olduğu yönündeki iddiaları karşısında, baştan beri yoğun bir inceleme konusu olmuştur (Sudworth 2019; Wang 2019). 2018'den itibaren, tanık ifadeleri, hükümet belgelerinin ve uydu görüntülerinin analizleri, etkin bir şekilde yeniden eğitim kamplarının hapisane benzeri doğasını belgeledi. Devletin kendisi, MBEÖM'lerin "beyinleri yıkamak", "kalpleri temizlemek" ve "kötülüğü ortadan kaldırmak" için tasarlandığını belirtmiştir (Zenz 2019b, Bölüm 2).

Pekin'in bölgede uyguladığı baskının güvenlikle ilgili yönlerini değerlendiren mevcut literatür, şimdiye kadar ağırlıklı olarak polis alımına odaklandı (Zenz ve Leibold 2019); devlet gözetim teknolojileri, operasyonları ve sosyal yönleri (Leibold 2019b, Kam ve Clarke 2021); yeniden eğitim kampı tutuklularının deneyimleri (Byler 2021; Khatchadourian 2021); ve Uygurların doğası gereği "tehlikeli" veya "güvenilmez" kişiler olarak etiketlenmesinin yaygınlaşması (Roberts 2020; Tobin 2020; Zenz 2020a, 2021b). Çeşitli araştırmalar, bölgenin çeşitli gözaltı tesislerinin kavramsal çerçevesini, güvenlik özelliklerini, finansmanını veya polis kadrosunu incelemiştir (Rajagopalan, Killing ve Buschek 2020; Ruser 2020; Zenz 2018b, 2018c, 2019b). Ek olarak, bazı araştırmalar, Çin'in gözaltı kampanyasının planlanması ve uygulanmasındaki liderliğinin rolü üzerinde durdu (Leibold 2019a; Zenz 2020a, 2021d; Zenz ve Leibold 2017).

Beklenmedik bir şekilde, yazara "Xinjiang Polis Dosyaları" olarak adlandırdığı belgeler ulaştırıldı: MBEÖM'lerin hapisane benzeri yeniden eğitim tesisleri olarak yüksek güvenlikli ve zorlayıcı doğasını kesin olarak gösteren dahili polis belgelerini ve görüntüleri içeren bir veri dizini. Bu makale, Xinjiang'ın eski Parti Sekreteri Chen Quanguo'nun yeniden eğitim kampı güvenliğiyle ilgili konuşmalarının, bu tesislerin polis operasyonlarıyla ilgili direktiflerin gözden geçirilmesi ve doğrulanması ile birçoğu tutukluları tasvir eden görüntülerin doğruluğunun kanıtlanmasına odaklanmaktadır. Ortaya çıkan bulgular, özellikle her yerde yüksek güvenlik tesis edilmesi talebinde XUÖB'nin üst düzey yetkililerinin rolü ve yeniden eğitim tesislerinin ağır silahlı özel polis kuvvetleri tarafından nasıl korunacağına dair ayrıntılı kanıtlar olmak üzere, Pekin'in yeniden eğitim kampanyasının çeşitli yönlerine ilişkin anlayışımızdaki önemli bir boşluğu dolduruyor.

Xinjiang Polis Dosyaları, Kaşgar İli'nde bulunan Konaşer (shufu xian 疏附县) ve İli Vilayeti'nin Tekes (tekesi xian 特克斯县) ilçelerinin Kamu Güvenlik Merkezi (KGM) tarafından işletilen bilgisayar sistemleri hacklenerek dışarıdan üçüncü bir tarafça elde edildi. Her iki bölgede de geleneksel olarak Han olmayan etnik gruplar hakimdir. Dosyaları iletmek için beklenmedik bir şekilde yazara ulaşan kişi, tamamen bireysel olarak hareket etti, sağlanması veya yayınlanması için herhangi bir koşul koymadı ve kişisel güvenlik endişeleri nedeniyle isminin açıklanmasını istemedi. Materyallerin bir kısmı şifrelenmiş biçimde saklanırken, kişi, yazara iletilen mekanizmalar aracılığıyla dosyaların bir kısmının şifresini çözebildi. Yazarın kendisi, dosyaları elde etme veya şifresini çözme sürecin herhangi bir bölümünde yer almamıştır.

Xinjiang Polis Dosyaları, 2000'lerden 2018'in sonuna kadar uzanan on binlerce dosyayı kapsamaktadır. Bunlar, birçoğu açıkça "gizli" (*jimi* 机密) veya "dahili" (*neibu* 内部) olarak işaretlenmiş çok çeşitli belgelerden oluşmaktadır. İçlerinde, eski XUÖB Parti Sekreteri Chen Quanguo'nun (2016 - 2021) yaptığı açıklamalar da dahil olmak üzere yerel ve bölgesel XUÖB yetkililerinin dahili konuşmalarının dökümleri de vardır. Dosyalar ayrıca Konaşer Yeni Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezinde (MBEÖM) (*shufu xian xin zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin* 疏附县新职业技能教育培训中心) görev yapan polisler için ayrıntılı dahili operasyon direktiflerini içerir. Konaşer'e ait dahili elektronik tablolarda, yaklaşık olarak 286.000 kişinin kişisel bilgileri gösterilmektedir - temel olarak 2018'deki tüm ilçe nüfusu¹. İlçedeki etnik yetişkinlerin yaklaşık yüzde 12,7'sinin yeniden eğitim, gözaltı veya hapisane tesislerinde bir tür gözaltında olduğunu gösterdi ve bu durum toplu gözaltıların ölçeği hakkında yeni kanıtlar sağladı. (ayrıntılı bir tartışma için Zenz 2022'ye bakınız). Bu,

¹ Hükümet istatistiklerine göre, 2018 yılında Konaşer ilçesinin yetişkin nüfusu yaklaşık 284.000 idi. (Xinjiang İstatistik Yıllığı 2019, tablo 3-9).

Konaşehher'in kişi başına düşen toplam tutukluluk/hapis oranının, Çin'deki ulusal hapis cezası oranından (von Kameke 2021)² 64 kat daha yüksek olduğu anlamına geliyor. Dosyalar, resmi hapishaneler de dahil olmak üzere, tüm bu tesislerin, fiilen keyfi gözaltı yerleri olarak hareket ettiğini gösteriyor.

Xinjiang Polis Dosyaları ayrıca, kamp bina numaraları ve (genellikle) kat seviyeleri de dahil olmak üzere, Konaşehher Yeni MBEÖM ve Konaşehher Endüstri Parkı MBEÖM'deki (yaklaşık 8.000 tutuklu) neredeyse tüm tutukluların kişisel bilgilerini ve tam durumlarını içermektedir. Veri dizinindeki dosya ayrıca, bir polis karakolunda veya yeniden eğitim kampında, fotoğrafları çekilmek üzere polis tarafından alınan Konaşehher'deki 5.000'den fazla kişinin görüntüsünü de içeriyor. Bunlardan 2.884'ünün gözaltına alındığı teyit edilebilmektedir. Diğer belgeler arasında polis ve güvenlik personelinin eğitmek için - örneğin kelepçe kullanımı, yakın dövüş veya şüphelilerin aranması ve tutuklanması konusunda polis içi PowerPoint sunumları yer alıyor. Gözaltına alınan 2.884 kişinin orijinal görüntülerine ve onlar hakkındaki açıklamalara, polislerin dahili kullanımı için hazırlanan düzinelerce PowerPoint'e, yerel güvenlik tatbikatlarını özetleyen dosyalara ve çok sayıda hükümet belgesinin görüntü ve taramalarına Komünizm Kurbanlarını Anma Vakfı tarafından kurulan www.xinjiangpolicefiles.org web sitesinden erişilebilirsiniz. Veri dizinindeki tüm orijinal belgeler ve bu yazıda atıfta bulunulan çeşitli çevirilere Viyana Üniversitesi'nin açık erişim deposundan erişilebilirsiniz (bağlantılar referans listesine dahil edilmiştir).

Makalemiz, öncelikle alt düzey polis direktiflerinin bölge liderliği tarafından yapılan açıklamalar ve taleplerle tutarlı olup olmadığını değerlendirmek için üst düzey yetkililerin iç konuşmalarını ve politika belgelerini gözden geçirmektedir. Bu materyal daha sonra ve daha önce yayınlanmış dahili devlet belgeleriyle karşılaştırılmaktadır.

İkinci olarak, polis karakollarında veya gözaltı merkezlerinde çekilen 5.000'den fazla kişinin görüntüsünün niteliğini ve gerçekliğini incelemektedir. Görüntüler, bağlantılı kimlik numaralarına dayalı olarak, yaş grubu, cinsiyet ve çekildikleri yer ve sıraya göre incelendi. Kimlikler daha sonra dosyalarda bulunan diğer kimlik kümeleriyle ve ayrıca harici kaynaklarla karşılaştırıldı. Mümkün olduğunda, tarih ve kamera seri numarası gibi görüntü meta verileri analiz edildi ve görüntülerin aynı veya farklı kameralar kullanılarak çekilip çekilmediğinin değerlendirilmesi yapıldı. Gözaltı tesislerinin konumları, uydu görüntüleri, inşaat için verilen teklifler, iç yazışmalar ve tesislerin görüntülerini onlara karşılık gelen uydu görüntüleriyle eşleştiren coğrafi konum analizi kullanılarak doğrulandı³.

Materyalin a) iç tutarlılığının değerlendirilmesi ve b) mevcut diğer materyallerle karşılaştırılması yoluyla kimlik doğrulama yöntemi belirli sınırlamalar içerir. Bu konudaki araştırmaları itibarsızlaştırmaya çalışan kötü niyetli biri, bilerek sahte kanıtlar sızdırabilir. Bu, mevcut ve kamuya açık kanıtlarla yapılabilir. Ancak, Xinjiang Polis Dosyalarında yer alan materyal son derece kapsamlıdır. Özellikle, görsel materyal (hem fotoğraflarda hem de PowerPoint sunumlarında yer almaktadır), polis karakolları, polis eğitimleri, Konaşehher polis komuta merkezinin içi gibi çok hassas ortamlar, yüzlerce polis memuru portresi ve gözaltı tesislerinin içi dahil olmak üzere, Xinjiang'dan açıkça gerçek hayattan çok sayıda kesitler sunmaktadır (Şekil 1). Ayrıca, Xinjiang Dökmünarındaki belgelerden birinin tam ve düzeltilmemiş bir kopyası da dahil olmak üzere, orijinal hükümet belgelerinin çok sayıda görüntüsünü içerir (General Office 2017a; bkz. Şekil 2). Bunların tümü, kamuya açık olmayan veya gizli materyalleri oluşturmaktadır. Bu tür ve büyüklükte bir veri seti üretebilecek tek varlık Çin hükümetinin kendisidir.

² Çin'in ulusal istatistikleri, resmi olarak kaldırılmış Emek İle Dönüşüm Kamplarında (EDK) veya gözaltı merkezlerinde tutulan, potansiyel olarak hala gözaltına alınabilecek bilinmeyen sayıda kişiyi dışlıyor.

³ Ek olarak, 13 büyük medya kuruluşundan oluşan bir konsorsiyumdan (BBC, Der Spiegel, Le Monde, El Pais, vb. dahil) araştırmacı inceleme ekipleri, coğrafi konum da dahil olmak üzere, Xinjiang Polis Dosyaları üzerinde kendi bağımsız Açık Kaynak İstihbarat (AKİST) çalışmalarını yürüttüler.

Şekil 1. Konaşher İlçe Polis Komutanlığı Merkezi'nin içi⁴. Orijinal dosya adı: 20181018181440.jpg (orijinal görüntüyü indirmek için dosya adına tıklayın).

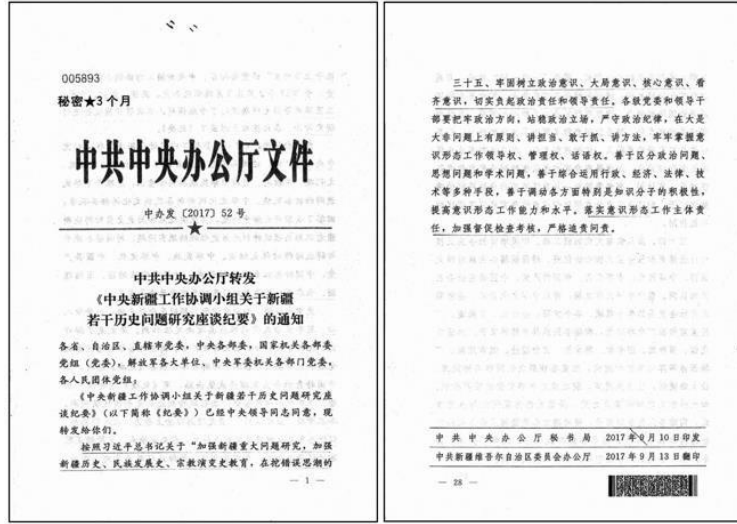

Figure 2. Daha önce Xinjiang Belgelerinin bir parçası olarak yayınlanmış olan gizli bir merkezi hükümet belgesinin redaksiyon yapılmamış kopyaları (ilk ve son sayfaları) (General Office 2017a ile karşılaştırın)⁵ Orijinal dosya adları: 1.jpg ve 28.jpg (orijinal görüntüleri indirmek için dosya adlarına tıklayın)

⁴ Görüntü oluşturma tarihi: 2 Kasım 2018 (kamera meta verisi yok). Kaynak: Shufu İlçesi KGM. Bu, yalnızca birleştirilmiş iki görüntünün en üstteki görüntüsünü gösterir

⁵ Kaynak: XUÖB dahili polise ağı

Xinjiang Hükümet İçi Belgeler: Genel Bir Bakış ve Kavramsal Analiz

2019 ve 2021 yılları arasında, Xinjiang'dan birkaç dahili belge elde edildi ve araştırmacılar ve medya kuruluşları tarafından yayınlandı. Tablo 1, ilgili yayınları kronolojik sırayla göstermektedir (bu tablo, yalnızca hükümet içi veya yarı kamusal, en azından devlet içi olarak kabul edilen belgeler ile ilgili olan yayıncılık girişimlerini içermektedir).

İlk Yayınlanma Tarihi	Başlık	İçerik	Kaynak	Yayınlayan
Kasım 2019	Xinjiang Dökümanları (kısmi yayınlandı)	Merkezi hükümet ve XUÖB'den elde edilen 11'den fazla gizli ve çok gizli konuşmalar ve belgeler. The Times, bazı belgelerin yalnızca kısa bir özetini yayınladı.	Xinjiang'daki anonim bir kaynaktan, anonim aracılar vasıtasıyla	New York Times (Ramzy and Buckley 2019)
Kasım 2019	Çin Belgeleri	"Xinjiang'daki MBEÖM'lerin operasyonları ve güvenliği ile ilgili gizli politika belgesinin yanı sıra dört kısa bülten."	Xinjiang'daki anonim bir kaynaktan, sürgünde yaşayan Uygur Asiyeye Abdulaheb vasıtasıyla	ICIJ (2019) / Adrian Zenz (2019b)
Kasım 2019	Xinjiang QQ Dosyaları	"Xinjiang'daki çeşitli ilçelerdeki yerel yönetim çalışma gruplarından, kişilerin tutukluluk durumlarına dair elektronik tabloları da dahil olmak üzere yaklaşık 25.000 dahili dosya."	Adrian Zenz tarafından yerel sosyal ağlardan elde edildi (hackerlık yapmadan)	"Zenz (2019a, 2019b); birçok kurban "Xinjiang Mağdur Veritabanı" listesine kaydedildi
Şubat 2020	Karakaş Listesi	Karakaş İlçesinden 311 kişinin hapsedilmesini detaylandıran dahili elektronik tablo (gözültüne alınma nedenleri ve serbest bırakılmalarının ardındaki artan gerekçelerle birlikte).	Xinjiang'daki anonim bir kaynaktan, sürgünde yaşayan Uygur Asiyeye Abdulaheb vasıtasıyla	Zenz (2020a) / çok sayıda medya organı
Ocak 2021	Urumçi Polis Veritabanı	"Urumçi Şehri KGM ve XUÖB KGM'nin dahili veri tabanı (yaklaşık 250 milyon veri girişi)."	"2019'da Xinjiang polis ağlarından isimsiz bir kaynak tarafından alındı (sızdırılıp sızdırılmadığı veya hackerlık yoluyla elde edilmediği belli değil)"	The Intercept (Grauer 2021)
Mart 2021	Nankai Raporu	Nankai Üniversitesi'nden bir grup akademisyenin, Uygurların Çin'in diğer bölgelerine işçi olarak transferleri hakkında hazırladığı ve ilgili güvenlik önlemlerinin tartışıldığı kamu araştırma raporu.	"İlk olarak Asiyeye Abdulaheb tarafından faredilen Nankai Üniversitesi yayını, Adrian Zenz tarafından arşivlendi"	Zenz (2021a) / BBC (Sudworth 2021)

Kasım 2021	Xinjiang Dökümanları (11 dosyanın tamamı yayınlandı)	"Pekin'in bölgedeki politikalarıyla ilgili merkezi hükümet ve XUÖB'den 11 gizli ve çok gizli konuşma ve politika belgesi."	Xinjiang'daki anonim bir kaynaktan, anonim araçlar vasıtasıyla Uygur Mahkemesi (Uygur Tribunal)'ne ulaştırıldı.	Zenz (2021c, 2021d) Uyghur Tribunal aracılığıyla (Orijinal metnin tamamının transkripsiyonu yayınlandı)
Nisan 2022	Xinjiang Polis Dosyaları	"Konaşer ve Tekes İlçelerindeki dahili KGM ağlarından, yetkililerin konuşmaları, yeniden eğitim kampı polisine yönelik talimatlar ve gözaltına alınan kişilerin görüntüleri dahil binlerce dahili dosya."	Anonim bir kişi tarafından hackerlık yoluyla elde edildi	Zenz (bu yayım)

Tablo 1. XUÖB dahili devlet belgelerinin yayınlanma kronolojisi

Önceki sızıntıların her biri, bu vahşetin doğasına yeni ve önemli bir ışık tutan sınırlı ama amaca hizmet bakımından hayli yüksek değerde yeni bilgi sağladı. Dahası, bunu farklı idari seviyelerde yaptılar; en yüksek seviyeyi (merkezi hükümet) Xinjiang Belgeleri ve en düşük seviyeyi Urumçi Polis Veritabanı ve Xinjiang QQ Dosyaları temsil ediyor. Kavramsal olarak konuşursak, malzeme dört idari düzeyde sınıflandırılabilir⁶

1. Merkezi hükümet düzeyi
2. XUÖB özerk bölge düzeyi
3. Valilik veya ilçe düzeyinde politika direktifleri
4. Belirli çalışma raporlarından veya elektronik çizelgelerden oluşan yerel politika uygulaması (ilçelerde, köylerde, çalışma birimlerinde)

En yüksek idari düzeyde, Xinjiang Belgeleri, Çin Komünist Partisi Genel Sekreteri Xi Jinping'in Xinjiang'daki durum hakkındaki düşüncelerine dair fikir vermeleri ve ayrıca XUÖB liderlerinin "toplanması gereken herkesi toplama" *ying shou jin shou* 应收尽收 emrini içermeleri bakımından benzersizdir (Zenz 2021c, tablo 6 sayfa 23). Aralık 2021'de tamamı yayınlandığında, dökümanlar akademik topluluğa XUÖB'nin politika yapıcılarının üst düzey politika tasarım dinamikleri *dingceng sheji* 顶层设计⁷ hakkında içeriden bir bakış sağladı: 2016'dan bu yana bölgede gelişen neredeyse tüm büyük politika girişimleri ya doğrudan zorunlu kılındı ya da en azından merkezi liderlik tarafından açıkça teşvik edildi (Zenz 2021c). Tobin'in belirttiği gibi, Belgeler, o zamana kadar ağırlıklı olarak bölgesel düzeyde politika uygulaması çerçevesinde şekillendiği düşünülen XUÖB'deki baskılara ilişkin anlayıştaki eksiklikleri tamamlamaktadır. Bu belgeler, mezkur politikaların doğuşunu ve evrimini açıklayan söylemlere hakkında belirli bir kavrayış sağladı (Tobin 2021)

Daha düşük ama yine de kavramsal olarak XUÖB çapındaki, Çin Belgeleri, özellikle ana belgeler (gizli bir devlet telgrafı), Çin devletinin dahili olarak yeniden eğitim "merkezlerini" hapisane gibi işletilmesi gereken yüksek güvenlikli tesisler olarak gördüğüne dair ilk güçlü kanıtı sağladı. (Zenz 2019b; Özerk Bölge Parti Siyasi ve Hukuki İşler Komisyonu 2017b). Daha önce, bu "merkezlerin" güvenlik özellikleriyle ilgili bilgiler hükümet web sitelerinden, ihale dokümanlarından veya uydu görüntülerinden elde edilmişti. O sırada Xinjiang'ın en güçlü ikinci yetkilisi olan eski Parti Sekreter Yardımcısı ve Siyasi ve Hukuki İşler Komisyonu eski Sekreteri Zhu Hailun tarafından imzalanan resmi ve damgalı bir iç belgede bulunan kamp güvenlik prosedürleri hakkındaki yazı, bu sızıntıya özel bir nitelik ve benzersiz bir önem kazandı. Ayrıca, bunun "il ve ilçe seviyelerinde Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Hizmet Bürolarının kurulmasını" zorunlu kılan XUÖB çapında bir yönerge olması, yeniden

⁶ Bu sınıflandırma, merkezi hükümet, iller ve özerk bölgeler, vilayetler ve vilayet düzeyindeki şehirler, ilçeler / ilçe düzeyindeki şehirler / kentsel ilçeler / kasabalar / kentsel bucaklar ve köyler / kentsel bölgeler/mahalleri içeren Çin idari seviyelerinin basitleştirilmiş bir versiyonunu yansıtmaktadır. (Heilmann 2017, 73, 86, 100 ile karşılaştırın). Bu sadeleştirme, mevcut dahili hükümet materyalinin ve ilgili bürokratik süreçlerin doğasına dayalı olarak yazar tarafından gerçekleştirilmiştir.

⁷ Üst düzey tasarım, Xi tarafından 2013'te tanıtılan daha merkezi ve akıcı bir politika oluşturma yaklaşımını oluşturur (Alpermann ve Schubert 2019, 200).

eğitim kampanyasının ölçeğini ve kapsamını tahmin etmek için önemli bir destek sağladı. (Özerk Bölge Parti Siyasi ve Hukuki İşler Komisyonu 2017b, 8; Zenz 2019b, Bölüm 6).

O sırada, yazarın 2019'un ikinci yarısında Tencent'in QQ uygulaması (Zenz 2019b) aracılığıyla yerel yönetim birimleri tarafından kullanılan sosyal medya ağları aracılığıyla elde ettiği büyük bir dahili belge sızıntısının sağladığı kanıtlarla tamamlandı. Şimdi ilk kez yazar tarafından "Xinjiang QQ Dosyaları" olarak adlandırılan bu veriler, bir düzineden fazla dahili yerel (ilçe) hükümet dosyasından oluşuyor. Ekim 2019'da, yazarın ebeveyn-çocuk ayrımı üzerine bir araştırma makalesinde (Zenz 2019a) bu dosyaları ilk kez kullanmasından aylar sonra, XUÖB yetkilileri, dosya kümelerinin güvenli veritabanlarına ve çevrimdışı BT'ye kaydırılması dahil olmak üzere yerel verilerin kapsamlı bir şekilde temizlenmesini zorunlu kıldı. İnsanların "tutuklanma durumlarını" listeleyen kanıtların kaldırılmasına özel olarak odaklanan sistemler (Associated Press 2019). Xinjiang QQ Dosyaları arasında, ağırlıklı olarak Yarkand İlçesinden (Kaşgar İli) gelen ve hanehalkına göre gözaltına alınan kişilerin listelerini içeren dahili hükümet elektronik tabloları vardı. Bu materyalden yazar, gözaltı tesislerine gönderilenlerin çoğunun hane reisi, oğulları veya diğer erkek figürler olduğunu değerlendirerek tüm nüfus için gözaltı paylarını hesaplayabildi (Zenz 2019b, Bölüm 9.2.2). Yeniden eğitim görenlerin yaş ortalaması, Çin devletinin iddia ettiğinden çok daha yüksekti ve en yaşlı kişi 77 yaşındaydı. Bu, Xinjiang Polis Dosyaları tarafından da doğrulanmaktadır. Şubat 2022 itibarıyla, Xinjiang QQ Dosyalarından alınan gözaltı verileri, Xinjiang Mağdurları Veritabanında listelenen Chen Quanguo tarafından gözaltına alınan tüm kurbanların yaklaşık yarısını (17.237'nin 7.972'sini) oluşturuyordu (Xinjiang Mağdurları Veritabanı 2022)⁸.

Politik kanıt açısından, Çin Belgeleri kapsam olarak oldukça dardı. MBEÖM yönetiminin belirli yönlerine odaklanarak, tam olarak kimin gözaltına alınacağını ve hangi varsayılan nedenle gözaltına alınacağını açıklamadılar ve kampanyayla ilgili diğer birçok soruyu yanıtlamadılar. Bu bilgi boşluklarından bazıları, tamamen farklı bir belge türünü temsil eden Karakaş Listesi tarafından dolduruldu. Resmi biçimlendirme, tarihler, yazar veya damgalarla gelmek yerine, basit bir PDF belgesi olarak kaydedilmiş, işaretsiz, tarihsiz ve imzasız bir elektronik tablo olan Karakaş Listesi'nin (Zenz 2020a) bu eksiklikleri, Liste'nin ayrıntılı içeriği ile telafi edildi. Gözaltına alınan 311 kişinin akıbetinin ana hatlarını çizen Karakaş Listesi'nin benzersiz özelliği, kavramsal içeriğiydi: her bir veri satırı, bir kişiyi gözaltına alınma nedenleri, aile durumunun bir değerlendirmesi ve serbest bırakılıp bırakılmayacağı konusundaki gerekçeler ile birlikte göstermektedir. Çok sayıda Uygur'un yalnızca "güvenilmez kişiler" 不放心人员 olarak sınıflandırıldıkları için gözaltına alındığını ve alıkonmalarının başlıca nedeninin doğum kontrol politikalarının ihlali olduğunu gösterdi.

Urumçi Polis Veritabanı dosyaları, polis kontrol noktalarında kaydedilen veriler ve polis toplantılarında oluşturulan kayıtlardan gerçek zamanlı polis gözetim operasyonlarına içeriden bir bakış sağladı (Grauer 2021; Byler ve diğerleri 2020-21, 7). Yetkililerin "şüpheli" kişileri nasıl işaretlediğini anlamamıza ve finansal işlemler, fiziksel hareket, biyometrik veriler, telefon görüşme kayıtları ve sosyal medya davranışları dahil olmak üzere toplanan çeşitli veriler arasında bağlantılar oluşturmak için kapsamlı dijital izlemeyi kullanmamıza yardımcı oldu. Bu dinamik veri akışı daha sonra düzenli yerel polis raporlarına aktarıldı. Hem bu veritabanı hem de Xinjiang QQ Dosyaları, güvenlikle ilgili politikaların uygulanması sürecinde oluşturulan yerel kayıtlara ilişkin ayrıntılı bilgiler sağlamaktadır. Urumçi Polis Veritabanı, büyük ölçüde, gözetim sürecinde dinamik olarak oluşturulan ve Entegre Ortak Operasyonlar Platformu'nda (IJOP) 一体化推送 yetkililerin kişileri soruşturmasını veya gözaltına almasını gerektiren anlık bildirimler oluşturabilen verilere odaklandı (Human Rights Watch 2019). Xinjiang QQ Dosyaları, ağırlıklı olarak bu gözetimin sonucunu gösteren, gözaltı durumu ve hapis cezaları gibi, sabit veriler içerir.

Önemli belgesel kanıtların tümü dahili veya gizli değildir. Nankai Raporu aslen kamu malı iken (o zamandan beri kaldırılmış ve etkin bir iç belge haline gelmiş olsa da), tanınmış bir akademik kurum tarafından yayınlanmış olması nedeniyle benzersiz bir öneme sahipti. Yüksek güvenlik koşullarında yapılan emek transferleri, özellikle Uygurların diğer bölgelere transferleri hakkında zamanında yeni bilgiler sağladı. Biri dekan ve diğeri Tianjin belediyesinin eski Genel Sekreter yardımcısı olan akademisyenler tarafından hazırlanan Nankai Raporu, gözaltı kampanyasının doğası hakkında benzersiz kabuller içeriyordu: "eğitim ve öğretim merkezleri" (MBEÖM'ler) "kesinlikle gerekli ve etkili" olan "sert bir kısa vadeli önlem" idi (Zenz 2021a, 14).

Xinjiang Polis Dosyaları, farklı idari seviyelerde çok çeşitli dahili belgeleri kapsamaktadır. Bunlar, Chen Quanguo ve diğer yetkililer gibi XUÖB liderlerinin çok sık rastlanmayan açıklamalarını içerir. Bunun nedeni büyük olasılıkla sözlü konuşma dökümleri olmaları ve resmi olarak yayınlanmış konuşmalar veya politika belgeleri olmamalarıdır. Gizli ve dahili olsalar bile, daha resmi belge türleri, bu dökümlerde yer alan filtrelenmemiş, ham kişisel görüş ve duygusal imalara sahip değildir. Xinjiang Belgeleri, Xi Jinping ve XUÖB yetkililerinin oldukça

⁸ Veri kümesini "Chen Quanguo öncesi kurbanları hariç tut" filtre seçeneğiyle dışa aktardıktan sonra, "Tanıklık eden hakkında" sütununda "Zenz" anahtar kelimesini içeren her veri satırı eşleşme olarak sayıldı.

doğrudan açıklamalarını içeriyor olsa da, Pekin'in bölgedeki benzeri görülmemiş yeniden eğitim hamlesine ilişkin aklımızda kalan sorularımızdan bazılarını kesin ve yetkili bir şekilde yanıtlayacak olan “dumanı tüten” itiraflar içermiyordu. Xinjiang Polis Dosyalarının doldurduğu önemli boşluk burasıdır. Konuşma transkriptleri “kayıttan transkripsiyon” 根据录音整理 olarak adlandırıldı (örneğin Liu 2015 ile karşılaştırın). Resmi biçimlendirmeden yoksun olsalar da (bunlar yalnızca basit bir başlığa sahip düz Word belgeleridir), bu liderlerin gerçek kişisel düşüncelerini anlama açısından içerikleri emsalsizdir. Bugüne kadar, Xinjiang'dan gelen bu tür belgeler hiçbir zaman kamuya açıklanmadı.

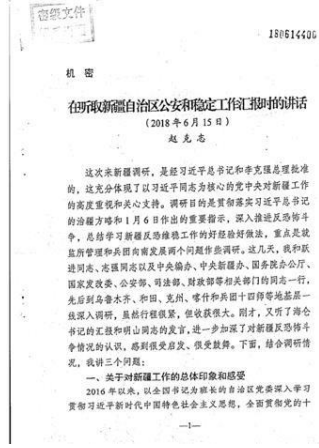
Liderlerin konuşmaları gibi, XUÖB düzeyindeki belgelerin yanı sıra, Xinjiang Polis Dosyaları, tüm alt idari seviyelerde çoğunlukla güvenle ilgili belgeleri içerir. Bunlar, duyuruları *tongzhi* 通知; genellikle devlet telgraf veya yazışmalar biçiminde iletilen *fadian* 发电; belirli bir iş ile ilgili talepleri *gongzuo yaoqiu* 工作要求; iş planlarını *gongzuo fang'an* 工作方案; uygulama planları *shishi fang'an* 实施方案; brifingler *qingkuang tongbao* 情况通报; ve politika uygulamasının belirli ürünleri örneğin çalışma raporları *gongzuo baogao* 工作报告 ve elektronik tabloları içerir. Hep birlikte, uygulanan, uygulanmakta olan, uygulanacak olan ve raporlanmakta veya değerlendirilmekte olan önlemleri kapsayan tüm politika döngüsünü kapsarlar. Chen'in özellikle iki konuşma dökümü, bize yalnızca alışılmadık derecede açık politika uygulama direktifleri sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda bu politikaların arkasında yatan bazı düşünce süreçleri ve tutumları göstermesi bakımından benzersizdir.

Yeniden Eğitim Hapishanelerinin “Mutlak Güvenliğine” İlişkin XUÖB Bölgesel Düzeydeki Konuşma ve Yönergeler

Xinjiang Belgelerinden 8 numaralı belge, Chen Quanguo'nun Şubat 2018'de yaptığı ve “4+2 çalışma gereksinimi” olarak adlandırılan *gongzuo yaoqiu* 工作要求'yu; yani “Mesleki Beceri Eğitiminin”, Eğitim Merkezleri ve Tutuklama Tesisleri'nin mutlak güvenliğini sağlamanın gerekliliği hakkındaki konuşmanın önemli noktalarını içermektedir (Chen Quanguo Özerk Bölge Parti Komitesi 2018; bkz. Tablo 6, Zenz 2021c, 23). Esasen aynı ifade, Çin Belgeleri'nin özellikle kaçış önlemeyi de içeren bir dizi güvenlik önlemi olan, “Beş Önleme” wufang五防'ı zorunlu kılan ana telgrafının açılış bölümlerinde bulunmaktadır (Özerk Bölge Partisi Siyasi ve Hukuki İşler Komisyonu 2017b, 2-3; Zenz 2019b, Bölüm 4).

Çin devlet konuşmaları, politika metinleri ve ilgili direktifler veya uygulama raporları, resmi metinlerin diğer metinlere dayandığı bir dizi metinlerarası zincir oluşturur (Zhou ve Qin 2020, 3). Bu süreç, Heilmann'ın “[p]olitik olarak bağlayıcı standart ifadeler” (*tifa* 提法) olarak uygun bir şekilde tanımladığı siyasi söylemi yönlendiren ve politika uygulamasını düzene sokan mantra benzeri tekrarlarla kolaylaştırılır (Heilmann 2017, 313).

Xinjiang Polis Dosyaları, ilgili ilçe ve yerel düzeydeki belgelerde baskın olan “4+2” (veya bazen “4+1”) gibi *tifa*'nın kapsayıcı önemini yansıtmaktadır. Örneğin, iki Konaşher MBEÖM'deki güvenlik prosedürlerini ayrıntılandıran daha uzun ve daha kapsamlı belgelerin tümü, Chen Quanguo'nun bunun bir “şey”i *jian shi* 件事 (yani gereklilik) olduğu yönündeki açık ifadesi ile birlikte bu *tifa*'yı içerir. Chen'in (ve Xi Jinping'in) kişisel otoritesine sıkça eşlik eden bu referans veya başvurular, Heilmann'ın Xi'nin yönetimi altında daha yaygın olan politika oluşturma ve yönetişimin “kriz modu” olarak adlandırdığı şeyin doğasında bulunan kişiselleştirmeye işaret ediyor (Heilmann 2017, 161). Bu, Heilmann tarafından vurgulanan - özellikle artan merkezleşme, kişiselleştirme, militan seferberlik retoriği, disiplin ve güvenlik organlarının artan etkisi ve karar vermede ideolojinin daha büyük bir rolünün olduğu- bir “kriz modu” özelliklerinin fazlasıyla belirgin olduğu Xinjiang gibi siyasi olarak hassas bölgelerde geçerlidir. (a.g.e.)

Şekil 3. Zhao Kezhi'nin 15 Haziran 2018'de Urumçi'de yaptığı konuşmasının ilk sayfasının ekran görüntüsü. Kaynak: Konaşer İlçe KGM.

Zhao'nun konuşmasının başlığı ve bağlamı, 15 Haziran 2018'de Urumçi'de gerçekleşen ilgili olayla ilgili resmi raporlarla da desteklenebilir (Beihai shi 2018). Ek olarak, Chen'in "Özerk Bölge Kadroları Genel Toplantısı"nda **自治区干部大会上的讲话**, verilmiş olduğu belirtilen bir iç belgede yer alan konuşmasının zamanlaması ve başlığı, ilgili bir devlet raporuyla teyit edilmiştir (XUÖB yerel yıllıkları 2018).

Chen, önceki kurum içi konuşmalarında olduğu gibi, "4+2 çalışma şartının" – "hapishanelerin, gözaltı merkezlerinin ve eğitim [MBEÖM] tesislerinin mutlak güvenliği"nin büyük önemine dikkat çekiyor **监所培训中心绝对安全** (Chen Quanguo 2018, 13). Yetkililerin "Beş Önleme" konusunda iyi bir iş çıkarması gerektiğine dikkat çekerek, ardından şunları savunuyor:

Hiç kimse gözaltı tesislerine saldırmayı planlamamalı, birden fazla savunma hattına sahip[ler], [onlara karşı] hareket eden biri olur olmaz kararlılıkla ateş açılmalıdır. 谁也不能打监所的主意·多重防铜墙铁壁·只要有动的·果断开枪。 (Chen Quanguo 2018, 5)

Daha sonra Chen, yetkililerin 2009 Urumçi İsyanları sırasında ateş açması gerektiğini ve bu olay sırasında olduğu gibi şimdi herhangi biri yetkililere meydan okuyacaksa, güvenlik güçlerinin "kesin bir şekilde saldırması" gerektiğini, yani "önce öldür ve sonra rapor et" **先击毙再报告** (Chen Quanguo 2018, 13). ÇHC'nin "Sovyetler Birliği olmadığını" belirtiyor çünkü "Genel Sekreter Xi Jinping'in bilge liderliğine ve 1,3 milyar insan ve milyonlarca askerin desteğine sahibiz" (Chen Quanguo 2018, 8)⁹. **Çin topraklarından bir santim bile ayırmaya kalkışsalar, "ölüme kur yapıyor" 找死 olurlardı** (Chen Quanguo 2018, 12).

Chen'in gözaltı tesislerinin güvenliği ve "toplanması gereken" kişilerin tutuklanmasını kapsayan sıkı önlemlerle meşguliyeti, hatırı sayılır uç noktalara gidiyor. 28 Mayıs 2017 tarihli bir iç konuşmanın transkriptinde, güney Xinjiang'da bir etnik azınlık bölgesi olan Kızılsu İli'nin KGM'sini yeniden eğitim hedeflerini alkoyarken aşırı yumuşak bir yaklaşımla eleştiriyor (Chen Quanguo 2017, 10)¹⁰. Chen, polisin, özellikle de diğer ülkelerden dönenleri tutukladığında, "onları görür görmez tutuklamaları" ve "onlarla ciddi suçlular gibi ilgilenmeleri" gerektiğini, onları kelepçelemeleri, gözlerini bağlamaları ve "gerekirse ayak bileği prangaları" kullanmaları gerektiğini savunuyor. (Chen Quanguo 2017, 10)¹¹

Ili Vilayeti KGM'si tarafından yayımlanan ve Xinjiang Polis Dosyalarına dahil edilen 31 Ağustos 2017 tarihli bir uygulama planı *shishi fang'an* 实施方案, bu direktiflerin uygulanmasını teyit ederek, tutuklulara refakat etmek

⁹ Orijinal metin: 十三亿人民·几百万人民军队部队做后盾

¹⁰ Bu konuşma bir yayın yılı içermemekle birlikte, 28 Mayıs'ta yapıldı ve içerik, o günün Ramazan'ın üçüncü günü olduğunu ve 26 Mayıs 2017 akşamı Ramazan'ın başlangıcına tekabül ettiğini gösteriyor (<https://archive.ph/0eVKKX>).

¹¹ Orijinal metin: 见一个·抓一个·按照重犯对待处理and 必要的话脚镣要给他带上

için yeterli sayıda özel polis *tejing* 特警 ve silahlı polis *wujing* 武警 kuvvetlerinin konuşlandırılmasını sağlamak için ayrıntılı gelişmiş planlama gerektirdiğini de belirtmektedir (İli Eyaleti KGM 2017, 41-42). Plan, tutukluların kelepçe ve prangaların gevşek olmaması gerektiğini vurgulayarak, gözaltındakilerin yüzlerini tam olarak kapatmayacak şekilde başlık takmak gibi ihmalkar uygulamaları kesinlikle yasaklıyor. Bu eyalet düzeyindeki belge, Chen Quanguo'nun 30 Ağustos 2017 tarihli (Xinjiang Belgelerinde yer alan) video konuşmasından bir gün sonra yayımlandı ve Chen Quanguo'nun "Beş Önleme"yi ve "hapisane, gözaltı merkezleri ve eğitim tesisleri"nin "mutlak güvenliğini" sağlama ihtiyacını yineledi. (Chen Quanguo shuji 2017 nian, 5).

'İman' (takma ad) gibi Çin'e dönen Uygurların ifadeleri, bunun pratikte uygulandığını doğruluyor – ABD'de öğrenci olduğu için bir suçlu gibi tutuklandı (Özel muhabir 2018). Taşıma sırasında İman kukuletalı ve elleri kelepçeliydi ve refakatçi memurları ona "yumuşak" davrandıklarını, çünkü "onun da zincire vurulması gerektiğini" söylediler. Aynısı, bir aile ziyareti için Kazakistan'dan Xinjiang'a döndükten hemen sonra iki polis arabasında beş memur tarafından tutuklanan Omir Bekali tarafından bildirildi. Bekali, şu ifadeleri kullandı:

Kelepçeliydim ve başıma siyah bir başlık takılmıştı. Bunun kural olduğunu söylediler ve bunu herkese yaptılar. ... beni bir gözaltı merkezine götürdüler. Bir hapisane üniforması giymem gerekti ve ardından on üç genç adamla birlikte bir hücreye yerleştirildim. Hepsi Uygur'du ve prangalıydı. Orada da prangayla tutuldum... (Bekali 2021)

Şekil 4. Kelepçe kullanımına yönelik bir polis eğitimi PowerPoint'inin ekran görüntüleri.
Kaynak: Konaşerher KGM (Memetursun Emet, tarihsiz).

Chen, Mayıs 2017'deki konuşmasında, 100.000 polis memurunun ve Halkın Silahlı Polis güçlerinin şüphelileri "takip etme ve yakalama" *jinxing zhuibu* 进行追捕 ile meşgul olmasını övüyor (Chen Quanguo 2017, 11). 2018 yılında diğer illerden binlerce polis memuruyla birlikte Xinjiang'a gönderilen emekli bir Han polis memuru olan Wang Leizhan (takma ad), şüphelileri "derhal tutuklamak için gönderildiklerini" ifade etti (Wang 2021, 2). Wang, "[b]urada Uygurları tutuklamak için ulusal bir Çin politikası vardı, çünkü bu ulusal politika tarafından otomatik olarak düşman/terörist olarak kabul edildiler" dedi (Wang 2021, 2). Bütün bir etnik grubun ayırım gözetmeksizin hedef alınması, Chen'in konuşmalarında Uygurlara karşı yansıtılan tutumlarla doğrudan orantılıdır.

Chen daha sonra polis güçlerine birkaç adım atarak bile olsa kaçmaya çalışan herkesi "vurarak öldür" *jibi* 击毙 diyor (Chen Quanguo 2017, 11). Benzer şekilde, bir güvenlik olayı varsa, polisin "tüm teröristleri vurarak öldürmesi" gerekir *把爆恐分子全击毙* ki, hiçbir polis memuru veya halktan biri yaralanmasın veya ölmesin (a.g.e., 8). Xi Jinping'in Nisan 2014'te Xinjiang'ı gezerken yaptığı konuşmada sözlerini "yıkıcı [veya: yok edici] darbeler vurmak" 给予毁灭性打击 ve Xi'nin devlet düşmanlarına saldırırken "kesinlikle merhamet göstermeme" 毫不留情 tavsiyesine benzer şekilde kullanıyor. Chen, bu "yok edici darbelerin" "acımadan" vurulması gerektiğini savunuyor *毫不手软* (Merkez Ofis Bülteni 2014a, 7-8; Chen Quanguo 2017, 3-4).

Genel olarak, Chen'in devletin potansiyel veya fiili düşman olarak gördüğü kişilerle mücadeleye yönelik acımasız yaklaşımı, muhtemelen Çin devlet başkanının sözlerinden ve tutumlarından türetilmiş veya en azından bunlardan etkilenmiştir. Bununla birlikte, Xi ile karşılaştırıldığında, Chen'in sözleri, yüksek ve tartışmalı olarak oldukça abartılı bir tehdit algısına geçişi yansıtıyor. Xi, Xinjiang'ın büyük ölçüde silahsız kırsal polisinin, iyi hazırlanmış muhalifler tarafından büyük bıçaklarla saldırıya uğradığında ağır kayıplar verdiğini kaydederken (Merkez Bülteni 2014a, 8), Chen, fiilen silahsız, herhangi bir şüpheli davranış sergilemeyen ve izole edilmiş bireylere karşı ağır teçhizatlı polis kuvvetleri sürüsü vahşice bastırma ihtiyacından bahsediyor. Tahmin edilebileceği gibi sistem, bu tutumların aşağıya doğru yayılarak, yerel uygulamaları ve polis taktiklerini güçlü bir şekilde şekillendirerek devam

etmesini sağlar. Örneğin, Konaşer İlçesi'ndeki yerel polis karakolu amirinin sözlerine, özellikle 6,5 sayfalık bir belgede, Xi Jinping'in "yok edici darbeler vur" sözünden iki kez ve "düşman" teriminden dört kez söz edilmesi gibi benzer acımasız bir dil yansıyor. (Reshit Nizamudin, tarihsiz)

Chen'in bir tutuklu kaçmaya çalıştığında hemen ateş açma talebi, ülke çapındaki rehberlik ile keskin bir tezat oluşturuyor. Örneğin, Su ve He, 2000'lerin sonlarında "polislin silah veya polislik araçlarını kullanmasının sınırlanması veya kaçınması için uyarın" dönemin Kamu Güvenliği Bakanı Meng Jianzhu tarafından yayınlanan "yüksek profilli bir ulusal politika açıklamasını" anlatmaktadır (2010, 157-184). Ayrıca Çin Komünist Partisinin (ÇKP) Disiplin Soruşturma Komitesi tarafından yayınlanan ve "polis gücünün gelişigüzel kullanımının" sorumlu yerel yetkililerin hem görevden hem de parti üyeliğinden "çifte görevden alınmasına" yol açabileceğini öngören bir belgeden alıntı yapıyorlar.

Chen'in talep ettiği bazı önlemler, Çin'in başka yerlerindeki yetkililer tarafından yalnızca en tehlikeli suçlular için kullanılıyor. Henan Eyaletindeki 15. Yüksek Halk Mahkemesinin 2004 tarihli bir direktifi, sabıkalı şüphelileri mahkemeye götürmek için uygulanacak güvenlik önlemlerinin ana hatlarını çiziyor (Gao ve Zhao 2004). "Yeraltı dünyası" gangsterleri ve çete suçluları, Falun Gong üyeleri, katiller, tehlikeli suçlular ve "toplumu ciddi şekilde tehlikeye atabilecek" kişiler için en güçlü güvenlik önlemlerinin alınması zorunludur. Belge, şüpheli başına en az iki polis muhafızı görevlendiriyor ve refakatçi polislin bıçak geçirmez yelekler, kasklar, tabancalar, kelepçeler ve diğer polis teçhizatı olan muharebe üniformaları giymesinin gerekli olduğunu bildiriyor. Ancak direktif, şüphelilerin kelepçelenmesi, zincire vurulması ve kafalarına torba geçirilmesi gerektiğini belirtmiyor – XUÖB polis belgelerinde tanımlanan bu uygulama, MBEÖM tutukluları transfer için gözaltına alındıklarında zorunludur ve "Üç Giyim" *sandai* 三戴 veya *sandai* 三帶 olarak anılır (İli Vilayeti KGM 2017; Güvenlik Departmanı 2018). Yazar, diğer Çin eyaletlerinin web sitelerinde "Üç Giyim" veya ilgili uygulamalar hakkında herhangi bir referans bulamadı. Dolayısıyla, MBEÖM tutukluları ülkenin diğer bölgelerindeki çete suçlularından daha sıkı güvenlik önlemlerine tabi tutulmaktadır.

28 Mayıs 2017'deki konuşmasının başka bir bölümünde Chen, Xinjiang'daki toplu gözaltılara "insancıl" *renxinghua* 人性化 olarak atıfta bulunuyor, çünkü tutuklular klimanın ve günlük dağıtılan etin tadını çıkarabilmektedirler (Chen Quanguo 2017, 4-5). Bu iddia, tanık ifadeleriyle belirgin bir şekilde çelişiyor ve daha düşük seviyeli belgeler de bu konuda şüphe uyandırıyor. 31 Ağustos 2017 tarihli İli Vialyeti uygulama planı, gözaltı tesislerine sıcak yaz aylarında sıcak çarpmalarını önlemek için önlemler almalarını söylüyor (İli Vilayeti KGM 2017). Planda klimadan bahsedilmiyor, bunun yerine tesislere mekanik havalandırma kurmaları ve tutuklulara önleyici yöntemler olarak kaynamış su ve maş fasulyesi çorbası vermeleri söyleniyor. Daha sonra Chen, yeniden eğitimin "insancıl" doğasının altını çizerek, tutukluların ziyaretçi kabul edebileceğini ve iyi davranış sergileyenlerin konuk odalarında iki gün misafir olarak kalabileceğini iddia ediyor (Chen Quanguo 2017, 7).

Ancak daha sonra, hemen aşılması mümkün olmayan bir "kırmızı çizgi" olduğunu belirtiyor. Tutuklular serbest bırakılmaz diyor, çünkü "bir kez salıverildiklerinde, sorunlar [hemen] ortaya çıkacaktır, Xinjiang'daki gerçek budur" (Chen Quanguo 2017, 7)¹². Chen, "bazılarının 3 veya 5 yıl sonra bile iyi bir şekilde dönüştürülmemiş [yeniden eğitilmiş] olmayabileceği" için "serbest bırakılmaması gerektiğini" savunuyor¹³. Şu anda sorun oluşturanların çoğu daha önce [yeniden eğitim] sınıflarına alınmıştı" ve 2009 Urumçi İsyanlarına karışan bazı kişilerin birkaç yıl boyunca gözaltında tutulduğunu, ancak daha sonra "serbest bırakıldıklarını ve yine insanları öldürdüklerini" ifade etti (Chen Quanguo 2017,11)¹⁴.

Bu alışılmadık derecede açık sözlü anlatımda, Chen açıkça çelişkiye düşüyor ve beyin yıkayan insanların aslında onları uysal vatandaşlara dönüştürebileceğini etkili bir şekilde kabul ediyor. Bölgede 2018/2019'dan sonra çok sayıda yeniden eğitime tabi tutulan tutuklunun uzun hapis cezalarına çarptırmasının nedeni bu olabilir (Bunin 2021a; İnsan Hakları İzleme Örgütü 2021).

"Mutlak Güvenliğin" Sağlanması: Konaşer ve Tekes İlçelerindeki Yeniden Eğitim ve Gözaltı Tesislerinin İç Güvenlik Prosedürleri

Gözaltı Tesisi Güvenlik Prosedürleri

¹² Orijinal metin: 但是有一条底线，就是不能出去，一放就出问题，这就是新疆的实际

¹³ Orijinal metin: 有的可能3年有的5年还不一定能转化好

¹⁴ Orijinal metin: 现在出事的好多都是已经进了班的，包括“7·5”关了几年了，出来还杀人，怎么办

Xinjiang'ın yeniden eğitim kamplarını çevreleyen güvenlik önlemleri, kamuya açık materyallerde nadiren tartışılmaktadır. Daha önce yazar, “eğitim yoluyla dönüşüm” *jiaoyu zhuanhua* 教育转化 ve duvarlar, çitler, gözetleme kuleleri, gözetleme sistemleri veya tesis yerleşkelerinde silahlı polis karakolları gibi güvenlik özellikleri gerektiren MBEÖM tesisleri ile ilgili hükümet satın alma ve inşaat tekliflerini analiz etmişti (Zenz 2018a). Bu özellikler uydu görüntülerinde görülebilir (Rajagopalan, Killing ve Buschek 2020). Yazarın müteakip Kasım 2019 tarihli araştırma raporu, "Beş Önleme"nin bir parçası olarak kaçış önleme tedbirlerini zorunlu kılan hükümet belgelerine ve yeniden eğitim tesisleri için "polis teçhizatı" satın alınmasına atıfta bulundu (Zenz 2019b). Raporunda ayrıca yoğun bir polis mevcudiyeti olduğuna dair kanıtlar da tespit edildi: Çira (Cele) İlçesinin 2018 bütçesi, ilçenin yardımcı polis memurları *xie jing* 协警'nın 810'unun veya yüzde 31'inin ilçenin MBEÖM'lerine atandığını gösterdi. Emekli Han polis memuru Wang, Xinjiang'ın “yeniden eğitim merkezlerinin” tıpkı suçluların tutulduğu gözaltı merkezleri gibi işletildiğini ifade etti (Wang 2021, 2).

Çin Belgeleri'nin içindeki ana telgraf, ön kapılara polis karakollarının yerleştirilmesi, 24 saat güvenlik görevlisi sistemi ve öğrenci binalarında çift kilitli yurt, koridor ve kat kapıları dahil olmak üzere kapsamlı kaçış önleme tedbirlerini zorunlu kıldı. Kapılar, açıldıktan veya kapatıldıktan hemen sonra kilitlemeli ve “ders sırasında, yemek saatlerinde, tuvalet molalarında, banyo saatinde, tıbbi tedavide, aile ziyaretlerinde vb. kaçışları önlemek” için katı önlemler alınmalıdır. (Özerk Bölge Partisi Siyasi ve Hukuki İşler Komisyonu 2017a, 1). Konaşer Yeni MBEÖM polis kuvvetlerine yönelik dahili talimatlar, bu senaryoların her birini kapsıyor ve Çin Belgeleri'nde belirtilen güvenlik talimatlarını doğrudan uyguluyor¹⁵.

Kamplarda görev yapanlar da dahil olmak üzere alt düzey polis memurlarıyla ilgili ayrıntıların kamuya açık kaynaklar aracılığıyla doğrulanması zor olsa da, Konaşer'in o sırada (2018) ikinci en yüksek polis memuru olan Memetsalijan Seley'in 买买提沙力江·赛来义 (Şekil 5) kimliği Payzawat İlçesi hükümet web sitesi aracılığıyla doğrulanabilir (Jiashi xian 2021). Bu onun doğum tarihini, ÇKP'ye girdiği tarihi, diplomasını ve üniversitesini ve Konaşer'in polis gücündeki pozisyonunu doğrulamaktadır. Xinjiang Polis Dosyaları, Ekim 2018'de, Konaşer İlçesi Kamu Güvenliği Bürosu Eğitim ve Öğretim Güvenliği Çalışma Denetimi Lider Grubu 疏附县公安局教培安保工作督导组 'nun başkanı olduğunu ve genellikle kamp güvenliğini denetlemekten sorumlu olduğunu gösteriyor (Shufuxian gonganju 2018). Dosyalarda yer alan, liderlerine yönelik coşkulu bir konuşmada Memetsalijan Seley, Doğu Türkistan'ın bağımsızlığına inanan Uygur kardeşlerinden “pislikler” ve hainler olarak bahsediyor (Memetsalijan Seley, tarihsiz). Kendisinin de bir zamanlar “büyülediğini” itiraf ediyor ancak şu anda herhangi bir dine inanmadığını ve yemeğin helal olup olmamasıyla ilgilenmediğini vurguluyor.

Daha spesifik olarak, MBEÖM polis güçleri, “Beş Önleme” (Shufuxian gonganju jiaopei, tarihsiz) dahil olmak üzere MBEÖM güvenliğini uygulamakla görevli ilçe düzeyindeki birim olan İlçe KGM Eğitim ve Öğretim Polis Tugayı 县公安局教培警务大队 altında gruplanmıştır. 2018'de Konaşer'de bu tugaya Başkan Yardımcısı Gu Wei başkanlık etti (Şekil 6). Xinjiang'ın etnik işbölümü açısından, Uygur nüfus payının yüzde 90'ın üzerinde olduğu bir ilçede bu önemli pozisyonun bir Han'a verilmiş olması dikkat çekicidir.

---

¹⁵ Çin Belgeleri'nde yer alan ana telgraf Kasım 2017 tarihliydi ve Konaşer MBEÖM polis talimatlarındaki tarihleri içeren dosyalar 2018'in başlarına ait

Şekil 5 ve 6. Açıklama dipnotudur¹⁶.

Xinjiang Polis Dosyalarında ele alınan ilk yeniden eğitim tesislerinden biri Konaşher Yeni MBEÖM'dir. Hükümetin inşaat ihaleleri, yeni gözaltı merkezinin arkasında ve Yishi Laimuqi yolunun yakınında Eğitim Yoluyla Hukuki Sistem Dönüşümü Okulu 法制教育转化学校 inşa edileceğini gösteriyor. Bu durum uydu görüntüleriyle de doğrulanıyor (Şekil 7 ila 9; Zhaobiao pindao 2017; Zhaobiao danwei 2017). Dosyadaki verilerin bir parçası olan dahili elektronik tablolar, Eğitim Yoluyla Dönüşüm 教育转化学校 ve MBEÖM terimlerinin yetkililer tarafından birbirinin yerine kullanıldığını göstermektedir. Yeniden eğitim tesisi terminolojisinin, 2017 yılı ile Ekim 2018'de Eğitim ve Öğretim ile ilgili resmi beyaz kitapta, "yeniden eğitim tesisleri" 教育转化结构 MBEÖM'ler adıyla standartlaştırıldığı görülmektedir.

Uydu görüntüleri, kamp inşaatının Mayıs 2017'de başladığını ve polis bilgisayar dosyalarının tarihlerinin 2017'nin sonundan Eylül 2018'e kadar değiştiğini doğruluyor (dosyaların içinde belirtilmiştir veya dosya oluşturma zaman damgalarında yansıtılmıştır). Diğer yapıların (Endüstriyel Park MBEÖM ve Parti Okulu) 2017'de önceden var olduğu göz önüne alındığında, "Yeni" kamp olarak anılmasının nedeni bu olabilir. Avustralya Stratejik Politika Enstitüsü (ASPI), bu kampı, bir hapisaneden birazcık daha az görünür güvenlik özelliklerine sahip bir 2. kademe tesis olarak sınıflandırır (ASPI 2020b).

Kampta dört büyük bina ve yerleşkenin merkezinde bir gözetleme kulesinin yanı sıra üç dış gözetleme kulesi olan yüksek bir çevre duvarı bulunuyor. Dört büyük binanın her biri, bu tesislerin çoğunda bulunan bir özellik olan, açık hava etkinlikleri için güvenli alanlar sağlayan yüksek çitlerle çevrilidir (Zenz, 2019b). Diğer birçok düşük güvenli yeniden eğitim tesisiyle birlikte, bu kampın güvenliği kaldırıldı ve Mayıs 2019'a kadar muhtemelen hizmet dışı bırakıldı (Zenz 2020a, Bölüm 2.2; Ruser 2020).

"Açık hava etkinlikleri için kaçış önleme planı" 室外活动防逃跑处置 预案 'nın ana hatlarını çizen dosya, kampta A'dan D'ye kadar belirlenmiş dört "çalışma alanı" xuequ 学区 olduğunu ve her birinin bir güvenlik çemberine jingjie xian 警戒线 sahip olduğunu belirtiyor (Shiwai huodong, tarihsiz). Bu, uydu görüntülerinde çitle çevrili açık alanlarıyla birlikte dört büyük binaya karşılık gelmektedir (Şekil 7). Resmi olarak istihdam edilen tüm polis personeli (yardımcı polis veya gardiyanlar hariç) gösteren bir elektronik tablo, dört çalışma binasının her birinin dört katın her birine atanmış, örneğin A binası için A1'den A4'e kadar etiketlenmiş polisler için olduğunu gösterir (Shufuxian xin zhiye jineng 2018). Uydu görüntüleri, bu binaların aslında dört katlı olduğunu

¹⁶ Sol taraf: Memetsalijan Seley 买买提沙力江·赛来义, 2018'de Konaşher İlçesi Kamu Güvenliği Bürosu Eğitim ve Öğretim Güvenlik Çalışma Denetimi Lider Grubu başkanı (6 Mayıs 2018'de oluşturulan resim dosyası). Northwest Siyaset Bilimi ve Hukuk Üniversitesi'nden hukuk alanında lisans derecesine sahiptir. Sağ taraf: Gu Wei 古伟, 2018'de Konaşher KGM Başkan Yardımcısı ve Eğitim ve Öğretim Merkezi Polis Tugayı Başkan Yardımcısı (25 Ocak 2018'de oluşturulan resim dosyası). Shandong eyaletinden bir Han, kriminoloji diploması var. Her iki memurun kişisel bilgilerinin kaynağı: Zaizhi minjing (tarihsiz).

göstermektedir (Şekil 8). Konaşehar Endüstri Parkı MBEÖM ile ilgili dosyalar, her binanın ek olarak 16 ila 45 yardımcı polis tarafından korunduğunu göstermektedir (Shufuxian gongyecheng 2018).

Şekil 7. Kaynak: Google Earth (39.35909344, 75.86358263), Ağustos 2018'den görüntü.

Şekil 8. Kaynak: Google Earth (39.35909344, 75.86358263), Ağustos 2018'den görüntü.

Şekil 9. Kaynak: Google Earth (39.35909344, 75.86358263), Ağustos 2018'den görüntü.

Kamp, resmi olarak istihdam edilen 54 polis tarafından korunmaktadır (bunlardan üçü daha sonra başka yerlere atanmıştır), bunlardan 25'i özel polis *tejing* 特警 ve ikisi gizli polis *guobao* 国保'ya aittir (Shufuxian xin zhiye jineng 2018). Bunlara 280 yardımcı polis destek olmaktadır (Fujing kaoqin, tarihsiz). Karşılaştırma yapacak

olursak, Eylül 2018'de Konaşer Endüstri Parkı MBEÖM'de resmi olarak istihdam edilen 46 polis ve 284 yardımcı polis vardı (Shufuxian gongyecheng 2018). Siyasi ve Hukuk Komitesi için Ağustos 2018'de hazırlanan dahili bir elektronik tabloya göre, kampta 3.722 tutuklu vardı ve bu da polis tutuklu oranının 1:11 olduğunu gösteriyor (Zhengfawei 2018). Konaşer Yeni MBEÖM Polis personel çizelgesi Eylül 2018'de resmi olarak istihdam edilen 54 polisten 30'unun, 25 özel polis veya görev memurundan 18'inin ve lider konumlardaki altı memurun hepsinin Han olduğunu ve daha hassas yeniden eğitim güvenlik işlevleri için güçlü bir etnik tercihi doğruladığını gösteriyor (Shufuxian xin zhiye jineng 2018). Kampın iki gizli polis memuru Uygur ve Han'dır, muhtemelen dilsel nedenlerden dolayı Han üstün konumdadır. Buna karşılık, 280 yardımcı muhafızdan 258'i (yüzde 92) Uygur'dur (Fujing kaoqin, tarihsiz). Wang Leizhan'ın tanımladığı gibi, resmi olarak istihdam edilen polis memurlarının dörtte biri (54 kişiden 13'ü) diğer bölgelerden getirildi (Shufuxian xin zhiye jineng 2018; Wang 2021).

Kampta, her bir çalışma alanı (A'dan D'ye) için bir tane, tesis için bir merkez karakol ve uydu görüntülerinde açıkça görülebilen ana kapı için bir tane olmak üzere altı uygun polis karakolu ve çok sayıda beyaz polis arabası bulunmaktadır (Şekil 9; Jiaopei jingwu dadui, tarihsiz). Özel polislerin çoğu, toplam 27 üyeden oluşması gereken Strike Group *daji zu* 打击组'ye atanmıştır (Jiaopei jingwu dadui, tarihsiz). Kampın müdahale grubunun sorumlulukları şunlardır:

- “Beş Önleme” için düzenli tatbikatlar yapmak;
- Tutuklulara “gözdağı vermek” *zhenshe* 震慑 için silahlı devriyeler yapmak;
- Tıbbi bakım da dahil olmak üzere, gözaltında tutulanlara refakat edilmeleri gerektiğinde gardiyanlık yapmak;
- Ders saatlerinde gözaltında tutulanlara, her öğretim binası katından sorumlu görevliyle birlikte kalkan, cop ve kelepçe taşıyarak gardiyanlık yapmak;
- İsyanları bastırmak.

Tutuklulara silahlı devriyeler aracılığıyla “gözdağı verme” veya “caydırma” psikolojik taktiği, Ocak 2017'de Konaşer gözaltı merkezinde 疏附县看守所 güvenlik personeli tarafından, tutukluları kaçış planlarından caydırmak için her yarım saatte bir “tam silahlı” 全副武装 devriye gezdirilerek uygulanıyordu (Shufuxian kanshousuo 2017).

Yeniden eğitim amacıyla kullanıldığı belirtilen bir gözaltı tesisi olan Tekes İlçe Gözaltı Merkezi 特克斯县看守所'nin içinde çekilen görüntüler, Konaşer için belirtilen güvenlik prosedürlerini doğruluyor. Hem erkek hem de kadın tutuklular, görünüşe göre şarkı söylemek veya ezberden okumak için sıraya girdiklerinde yanlarında gardiyanlık yapan polisler bulunmaktadır (Şekil 10). Gözaltına alınanlara, o dönemde İli valisi olan Nurlan Abdumalin 努尔兰·阿不都满金'ın televizyonda yayınlanan bir konuşması gibi duran bir yayın, birinin elinde büyük bir sopa olan polislerin gardiyanlığı eşliğinde seyrettiriliyor (Şekil 11).

Şekil 10. Orijinal dosya adları: IMG_3337.JPG ve IMG_3352.JPG¹⁷

¹⁷ Kaynak: Tekes İlçe Gözaltı Merkezi. 3 Eylül 2017'de 10:44 ve 10:52'de Canon EOS60 DSLR ve EF-S18-55mm zum lens (kamera seri numarası: 0421500837) ile çekilmiş görüntüler. Yazar, kontrastını artırarak sağdaki görüntüyü düzenledi

Şekil 11. Orijinal dosya adı: IMG_4150.JPG¹⁸

Konaşerher Yeni MBEÖM güvenlik yönergeleri ayrıca, tıbbi bakıma ihtiyacı olan tutukluların yalnızca sıkı güvenleştirilmiş bir prosedüre dayalı olarak hastaneye gönderilebileceğini belirtir; bu, eski tutukluların neden acil tıbbi bakım ihtiyaçlarının bile çoğu zaman ihmal edildiğini ifade ettiklerini açıklayabilir (Jiuyi zhidu, tarihsiz; Uluslararası Af Örgütü 2021, 91).

Kamp yönetiminden resmi izin alındıktan sonra, tutukluya en az dört kişi eşlik etmelidir: iki polis, bir memur ve bir sağlık personeli. Fiziksel kısıtlamalar (kelepçeler, prangalar) uygulanmalı ve polis gücü olmayan refakatçiler kesinlikle yasaktır. Tekes İlçesi gözaltı merkezinden alınan görüntüler, enjeksiyon yapılan yaşlı bir tutukluyu gösteriyor (Şekil 12). Bu işlem için kelepçeli ve biri büyük bir tahta sopa tutan iki polis memuru hazır bekliyor. Kampta hayatta kalan çok sayıda kişi, rızaları olmadan enjeksiyon aldıklarını ifade etti (Uluslararası Af Örgütü 2021, 90-91).

Şekil 12. Tekes İlçesi gözaltı merkezinde kelepçeli bir şekilde yaşlı tutukluya iğne yapılıyor. Orijinal dosya adı: IMG_0196.JPG¹⁹

Gözaltına alınanlar, açık hava etkinlikleri, aile üyeleriyle görüntülü görüşmeler veya dış alabilecekleri veya saçlarını kestirebilecekleri zamanlar sırasında kaçmaya veya sorun çıkarmaya çalışırlarsa, burada yalnızca kısaca özetlenebilecek olan ayrıntılı güvenlik prosedürleri uygulanır. Olay ilçe yönetimine bildirilmeli ve tüm kamp giriş çıkışa kapatılmalıdır. Silahlı müdahale grubu geldiğinde, etkilenen binanın etrafını sarar ve ardından binaya

¹⁸ Kaynak: Tekes İlçe Gözaltı Merkezi. 28 Eylül 2017 saat 19:36'da Canon EOS60 DSLR ve EF-S18-55mm yakınlaştırma lensi ile çekilmiş görüntü (kamera seri numarası: 0421500837). Resim yazar tarafından biraz kırıldı.

¹⁹ Kaynak: Tekes İlçe Gözaltı Merkezi. 25 Ağustos 2018 sabah 11:26'da Canon EOS60 DSLR ve EF-S18-55mm yakınlaştırma lensi (kamera seri numarası: 0421500837) ile çekilen görüntüler. Orijinal resim yazar tarafından kırılmış ve düzenlenmiştir (resmin bir bölümü büyütülmüş ve çerçevenin sağ alt tarafına eklenmiştir).

girerler. Tutuklular sözlü emirlere uymazlarsa, polis tutuklulara ateş etmeden önce bir uyarı ateşi "yapabilir". Belki Chen Quanguo'nun sözlerini izleyerek, talimatların hiçbiri polise tutukluları bacaklarına ateş etmeye çalışmak gibi ölümcül olmayan yollarla durdurmasını söylemiyor. Bunun yerine, sözlü uyarıya uyulmaması durumunda sorun çıkarıcıların “vurularak öldürülmesini” emrederler (*jibi* 击毙; bakınız Dianhua shipin huijian, tarihsiz; Songyi taopao, tarihsiz; Shangke qijian, tarihsiz; Lifa xizao, tarihsiz). Bu prosedürler sadece Yeni MBEÖM ile sınırlı değildir. Güvenlik direktiflerinden en az ikisi, tüm Konaşehar MBEÖM'ler için geçerli olan yeniden eğitim kampı güvenlik politikalarından bahseder, bunlardan biri “Shufu İlçesi MBEÖM öğrenci kaçırlarıyla başa çıkmak için hazırlık planı” 疏附县职业技能教育培训中心处置学员逃跑预案 başlığını taşır (Lifa xizao, tarihsiz). Açık hava etkinlikleri sırasında tutuklular, ikisi silahlı polis memuru olmak üzere yedi güvenlik görevlisi tarafından gözetilecektir.

Tekes İlçesindeki bir gözaltı tesisinde bariz bir isyan karşıtı veya kaçış karşıtı tatbikat yapan silahlı bir SWAT ekibinin görüntüleri bu süreci görselleştiriyor. Şubat 2018'deki ilk iki görüntü (Şekil 13 ve 14), olay yerine büyük ahşap sopalar ve tam isyan teçhizatı ile giren SWAT ekibinin arkasında yeşil muharebe teçhizatı içinde yoğun bir silahlı polis varlığını gösteriyor.

Şekil 13 ve 14. Orijinal dosya adları: IMG_7742.JPG ve IMG_7743.JPG²⁰

Eylül 2018'deki (Şekil 15 ila 18) ikinci görüntü seti, olay yerine gelen polisten tutukluların başlık, kelepçe ve prangalarla tutuklanmasından, tutuklanan bir tutuklunun sözde kaplan sandalyesinde hazır bekleyen bir SWAT memuruyla sorgusuna kadar tüm süreci gösteriyor. Görüntü meta verilerinde kodlanmış zaman damgaları, odaya girmeden bir kaplan sandalyesinde tutukluları sorgulamaya kadar olan sürecin sadece dört dakika sürdüğünü gösteriyor.

²⁰ Kaynak: Tekes İlçe Gözaltı Merkezi. 14 Şubat 2018'de saat 12:30'da Canon EOS60 DSLR ve EF-S18-55mm zum lens (kamera seri numarası: 0421500837) ile çekilmiş görüntüler. Resimler yazar tarafından biraz kırılmıştır.

Şekil 15 ila 18. Orijinal dosya adları: IMG_0398.JPG, IMG_0405.JPG, IMG_0408.JPG ve IMG_0410.JPG²¹

Konaşher Yeni MBEÖM güvenlik direktifleri, açık hava etkinlikleri sırasında kaçma girişimleri gerçekleştiğinde, kamp girişinin yanındaki 19 muhafızdan oluşan karakolun bitişiğindeki yolu kapatması gerektiğini belirtir (Shiwai huodong, tarihsiz). Olay daha sonra hem 18 personelli Merkezi Güvenlik Saldırı Timi 中心安保打击组 hem de 11 personelden oluşan olay yeri Silahlı Polis Müdahale Timi 驻点武警打击组 aracılığıyla bastırılır.

Xinjiang Polis Dosyaları ayrıca, Tekes İlçesi MBEÖM'deki olaylara yönelik güvenlik müdahale prosedürlerini detaylandıran ve görüntü materyalinde gösterilen Tekes Gözaltı Merkezi'nde yapılan güvenlik tatbikatlarıyla tamamen uyumlu görünen birkaç belge içerir. "Rahatsızlık önleme planı" 防闹事处置预案 olayları, isyanları veya kaçma girişimlerini bastırmak için kamp polisinin nasıl görevlendirildiğine dair ayrıntılı bir genel bakış sağlar (Tekes İlçesi MBEÖM Karakol ve Önleme Tugayı, tarihsiz). Şekil 19, tam muharebe teçhizatına sahip silahlı polisler ile tahta sopalı ve kalkanlı memurlardan oluşan Tekes İlçesi Gözaltı Merkezi müdahale ekibinin çeşitli bileşimini göstermektedir. Hepsisi, Konaşher Yeni MBEÖM belgelerinde de belirtilen bir gereklilik olan bıçak geçirmez yelek giymiş olarak tasvir edilmiştir. Tekes MBEÖM polisinin talimatına göre silahlı gözaltı kampı polis güçleri, Halk Kurtuluş Ordusu ve Halk Silahlı Polisi'nin standart saldırı tüfeği olan QBZ-95 saldırı tüfeğini kullanıyor. Xinjiang Polis Dosyaları, QBZ-95'i bir süngü ile gösteren, "gizli" olarak işaretlenmiş bir polis eğitimi PowerPoint'i içerir (Jianshe Industry 2013). Eskiden Tacheng Eyaletindeki bir kampta alıkonulan Vera Zhou, kendisinin sırtına süngülü otomatik tüfek doğrultmuş polis eşliğinde kamptan dışarı çıkarıldığını belirtti (Byler 2021, 33).

QBZ-95 saldırı tüfeğinin yanı sıra, toplama kampı polis güçlerinin, öldürücü olmayan mermileri ateşleyebilen Tip 92 tabancalar ve Tip 97 isyan önleyici silahlar kullandığı, kamp polis karakolu başkanının ise bir QBB-95 makineli tüfek kullandığı belirtiliyor. Belge, olaylara müdahale ederken, kuvvetlerin acil durumlara ölçülü bir yaklaşım göstermeyen bir dil olan "kararlı bir şekilde silahlı saldırılar gerçekleştirmesini" 果断实施武力打击 zorunlu kılıyor. Bununla birlikte, Chen Quanguo'nun tek bir kişinin bile bir gözaltı tesisinden canlı kaçmaması talebini yansıtıyor.

²¹ Kaynak: Tekes İlçe Gözaltı Merkezi. 25 Eylül 2018 16:28, 16:30, 16:31 ve 16:32'de Canon EOS60 DSLR ve EF-S18-55mm yakınlaştırma lensi (kamera seri numarası: 0421500837) ile çekilmiş görüntüler. Resimler yazar tarafından kırılmıştır.

Şekil 19. Orijinal dosya adı: IMG_7750.JPG²²

Buralardaki etnik işbölümü özellikle ilgi çekicidir. Tekes belgesinde her polis memuru silahlarıyla isimlendiriliyor. Etnik azınlık isimlerine sahip tüm memurlar cop, kalkan veya U şeklinde çatal kullanacakken, sadece Han Çince isme sahip memurlar silah taşıyor olarak tanımlanıyor.

Şekil 12 ila 19, güvenlik prosedürlerinde açıklanan küçük polis coplari yerine çok büyük tahta sopalar tutan gözaltı kampı gardiyanlarını göstermektedir. Bu tanık ifadeleri ile tutarlıdır. Tacheng Eyaletindeki bir yeniden eğitim kampında tutulan bir Kazak olan Erbaqyt Otarbai, gardiyanların tutukluları “yaklaşık 1,5 metre uzunluğunda” tahta sopalarla dövdüğünü anlattı (Byler 2021, 105). Tutuklular zar zor oturacak duruma gelene kadar kalçalarından dövüldüler.

Yeni tutuklular sıkı bir fiziksel muayeneye ve sağlık kontrolüne tabi tutulmaktadır (Ruxiao zhidu, tarihsiz). Onlar sorgulanmalı veya ifadeleri alınmalıdır *xunwen* 讯问 ve kamp kuralları ve yasal hak ve yükümlülükleri onlara okunmalıdır. Sorgulama ve gözaltı odaları, kampta personelin düzenli güvenlik denetimleri sırasında kapıların, pencerelerin veya duvarların “hasarlı” *sunhuai* 损坏 olup olmadığını kontrol edeceği tek yerdir.

Gözetleme kulesi muhafızlarının görevlerini özetleyen belge, gözetleme kulesi muhafızlarının, potansiyel davetsiz misafirlere karşı "bastırıcı ateş" sağlamak için QBU-88 keskin nişancı tüfekleri ve üç ayaklı askeri sınıf makineli tüfeklerle 持班用机枪 (QBB-95'e atıfta bulunarak) silahlandırılacağını belirtir (Zhigaodian gongzuo, tarihsiz).

Tutuklular her 10 günde bir 10 dakika boyunca aile üyeleriyle görüntülü görüşme yoluyla konuşabilirler (Dianhua guanli zhidu, tarihsiz). Bu iş için tahsis edilen oda metal güvenlik kapıları ve iki güvenlik görevlisi ile korunmaktadır. Bir güvenlik görevlisi her konuşmayı kaydeder. Her aramadan bir gün önce kamp, tutuklunun ailesinin köy komitesine tutukluyla ilgili “anlaşılması gereken” meseleleri bildirir. Görüşmenin içeriği veya tutuklunun ruh hali “anormal” olarak kabul edilirse, personel “uygun önlemleri alacaktır”. “Normal yönetim” *puguan* 普管 ‘den daha ağır bir gözaltı şekli olan “sıkı yönetim” *yanguan* 严管 kapsamındaki tutuklular ile “ideolojik ve duygusal dalgalanmaları” daha fazla olanlar, elleri kelepçeli ve polis teçhizatı taşıyan üç gardiyan tarafından gözetim altına alınarak çağrı alanına getirilecektir. Kazak bir çiftçi olan Adilbek, aile üyeleri tarafından kampta ziyaret edildiğinde benzer prosedürlere maruz kaldı (Byler 2021, 100). Ziyaret alanına kafasına torba geçirilmiş ve elleri arkasından kelepçeli olarak getirildi. Ziyaret sırasında, başlık ve kelepçeleri çıkarıldı ve gardiyanlar, aileleri görmesin diye sopalarını indirdi. Ona ağlamaması ve sadece kamp hakkında iyi şeyler söylemesi talimatı verildi.

²² Sağdaki görüntü için kaynak: Tekes İlçe Gözaltı Merkezi. Canon EOS60 DSLR ve EF-S18-55mm zum lens ile 14 Şubat 2018 saat 12:35'te çekilen görüntü (kamera seri numarası: 0421500837). Kamera meta verileri ve görüntü dosyası adlarının sıralı numaralandırılması, bu görüntünün yukarıdaki 13 ila 18 numaralı şekillerde gösterilen kaçış önleme tatbikatı bağlamında çekildiğini gösterir. Alman dergisi Der Spiegel'in açık kaynaklı istihbarat ekibi, sağdaki görüntüye dayanarak Tekes Gözaltı Merkezi'nin coğrafi konumunu belirledi (soldaki görüntü Google Earth'ten). Bu, yukarıdaki resimlerde renkli oklar ve kırmızı kutu ile belirtilmiştir (konum 43°11'52.53"K 81°49'29.12"D'dir). Her iki resimde de mor okun yanındaki iki gri kapı bile görülebilir. Buna ek olarak, yazar bu tesisin 2011/12'deki önceki gözaltı tesisinin yeniden konumlandırılmış hali olduğunu ve bunun da tarihi uydu görüntüleriyle uyumlu olduğunu tespit etti (Zhaoshang wangluo, tarihsiz). Gözaltı merkezinin konumu 阔步街五环外: "五环外" olarak belirtilmiştir, bu 5. çevre yolunun dışı anlamına gelir ve 阔步街, Kuobu caddesine atıfta bulunur. Bunların her ikisi de Google ve Baidu harita konumlarıyla uyumludur.

İlginç bir şekilde ve belki de Chen'in konuşmasındaki ifadelerle uygun olarak, bir belge, tutukluların "standartlara göre yeterince yemek yiyebildikleri" 吃够标准, yeterli tıbbi müdahalenin olduğu ve etnik azınlıkların gelenek ve alışkanlıklarına saygı gösterildiği belirtiyor (Huoshi guanli zhidu 2017). Buna karşılık, eski tutuklular, açlıktan kıvrandıracak kadar az olan ve neredeyse yenmeyecek durumdaki yemekleri hatırlattı (Khatchadourian 2021).

Xinjiang Polis Dosyaları'nın Konaşehar Endüstri Parkı MBEÖM belgeleri nispeten kısadır. ASPI bunu 1. seviye bir tesis ve bir gözaltı tesisine dönüştürülen bir yerleşim birimi olmasına bağlıyor (ASPI 2020a). Bir hükümet bildirisi, Haziran 2017'den itibaren Endüstri Parkı Toplu Kiralık Konut Bölgesi 工业园区公租房小区 'nde Eğitim Yoluyla Hukuki Sistem Dönüşümü Okulu 法制教育转化学校 'nun inşasını zorunlu kılmıştır (Zhaobiao danwei 2017).

Kamp güvenliğine dair haftalık durum değerlendirmelerini ihtiva eden dahili belgeler, Eylül 2018'de tesiste 331 polis personeli ve 4.528 tutuklu bulunduğunu ve bunun sonucunda polis:tutuklu oranının yaklaşık 1:14 olduğunu gösteriyor (Shufuxian gongyecheng 2018).

Tutukluların yaklaşık yüzde 23'ü (1.038) kadındı. 1.954 tutuklu "sıkı yönetim" yanguan 严管 altında tutuldu. Diğer kamp kayıtlarına göre, altı tutuklu hücre hapsinde dandu guanya 单独关押 tutuluyordu. (Shufuxian gongyecheng zhiye 2018). Daha farklı tutuklu türlerinden bazılarını içermemesi mümkün olan bir dahili elektronik tabloya göre, kampta 8 Ağustos 2018'de 4.290 tutuklu vardı (Zhengfawei 2018). Belgeler ayrıca kampın 446 tutukluyu muhbir olarak kullandığını ve tutukluları gözetlemek için sivil giyimli bir polis ajanı kullandığını gösteriyor (Shufuxian gongyecheng 2018).

Tutukluların Güvenli Transferi

Öğrenci Transferi Güvenlik Planı" '10.8 移送学员安保方案.doc' başlıklı belge, 8 Ekim 2018'de 505 tutuklunun Endüstri Parkı MBEÖM'den ilçe Parti Okuluna xian dangxiao 县党校 transferini çevreleyen son derece katı güvenlik önlemlerini ele alıyor (Güvenlik Departmanı 2018). Yeni kamplar için bahsi geçen inşaat ihalesi ayrıca bir "parti okulu eğitim merkezinden" 校点训中心 bahsederek başka bir yeniden eğitim tesisine işaret ediyor (Xinjiang weiwu'er zizhiq jianshe 2017).

Hem erkek hem de kadın tutuklular, elleri arkadan kelepçeli ve kafalarına torba geçirilmiş olarak nakledilecekti. Her tutukluya en az iki güvenlik görevlisi veya bir gardiyan ve bir görevli nezaret edecekti. Otobüs konvoyuna araçlarda silahlı polis eşlik etti ve nakil, trafik polisi ve güzergâh üzerindeki tüm karakollarla yakın iş birliğini içeriyordu.

Konaşehar transfer planı görgü tanıklarının ifadeleriyle tutarlıdır. Eski tutuklu Amazhan Seiiit, gözaltı merkezleri arasındaki transferler sırasında kelepçelenip çiftler halinde zincire vurulduklarını, başlarına torba geçirilmiş olduklarını ve büyük polis otobüslerine bindirildiklerini anlattı. Orada "makinelik tüfekli polisler" vardı. Alıntılacak olursak:

Yani, hepimiz masumduk. Bu sadece "çalışma" içindi, değil mi? Ama ayağımızda prangalar, kelepçeler ve kafamızda siyah torbalar gerçek suçlular gibi muamele görüyorduk. Sonra başımızda torba olduğu halde bizi otobüse bindirdiler, böylece hiçbir şey göremedik, bizi nereye götürdüklerini göremedik (Xinjiang Victims Database Entry 4981).

Benzer şekilde, Omir Bekali kamplar arasında nakledilirken kelepçeli, zincirli ve kafasına torba geçirilmiş olduğunu ve gözaltındayken sık sık kelepçelendiğini ve zincire vurulduğunu ifade etti (Şekil 20; Varela 2021).

Şekil 20. Omir Bekali, gözaltı koşullarını gösteriyor. Kaynak: Varela 2021

Kamp Polisleri ile Yaşanan Disiplin Problemleri

Konaşerher KGM disiplin teftiş komitesi tarafından 16 Temmuz 2018'de yayınlanan bir belgede, Nisan 2018'de Konaşerher Yeni MBEÖM'de nöbet görevine başlayan Shaanxi eyaletinden 23 yaşındaki Han özel polis memuru Wang Ruilei'nin cezası ayrıntılarıyla anlatılıyor (Disiplin Teftiş Kurulu 2018). Yaklaşık üç ay sonra, kamp gözetleme kulesinde görev yaparken yemek zamanı uyudu, ayrıca “mesleki eğitim merkezinin kafeteryasında servis edilen yemekleri beğenmedi”. Bu nedenle geleneksel bir Uygur tavuğu yemeği sipariş etti. Kamp gözetim sisteminin yemek dağıtımını kaydedeceğinden korkan Wang, yemek geldiğinde sistemi devre dışı bıraktı. Ancak bu, vilayetin yeniden eğitim kampı ağındaki her bir gözetleme kamerasını kontrol eden Kaşgar İli İstikrar Bakım Komutanlığında bir uyarıyı tetikledi. Wang ceza aldı ve üç gün boyunca hapsedildi.

Bu olay, muhtemelen sadece Xinjiang'daki gözaltı kampı gözetim sistemi veya kamp muhafızı olmanın zorlukları hakkında değil, aynı zamanda bölgeyi yüksek güvenli bir hale getirme hamlesi için diğer bölgelerden çok sayıda genç Han'ı işe almanın potansiyel problemleri hakkında ders alınması gereken bir örnektir. Emekli Han polis memuru Wang Leizhan, “[onun] orada olduğu dönemde [diğer bölgelerden] 150.000 kadar polis memurunun Xinjiang'a gönderildiğini” ifade etti (Wang 2021, 1). Bu büyüklükte bir güvenlik operasyonunda, çeşitli olayların meydana gelmesi kaçınılmazdır.

Konaşerher İlçesi Gözaltı Tesislerinde Kayıtlı ve Gözaltında Tutulan Kişilerin Görüntüleri

Tasvir Edilen Kişilerin Kimliklerinin Değerlendirilmesi

Yazar tarafından yönetilen araştırma ekibi, neredeyse tamamı 2017 ile 2018 yıllarını kapsayan Xinjiang Polis Dosyalarında yer alan 454 elektronik tablodan kimlik numaraları ve gözaltı durumu (varsa) dahil olmak üzere kişisel bilgileri çıkaran bir bilgisayar algoritması kodladı. Bu, yaklaşık 301.000 benzersiz birey için bir veri seti sağladı. Bunlardan 282.492 kişi (184.803 yetişkin), Konaşerher'de ikamet ettiğini gösteren bir kimlik numarasına sahip Han olmayan etnik vatandaşlardı. Komut dosyası muhtemel gözaltı durumunu değerlendirdi ve bu da nispeten sınırlı sayıda yanlış pozitif ve yanlış negatif içeren yaklaşık rakamlarla sonuçlandı. Yetişkinler arasında yaklaşık 23.447 veya yüzde 12,7'si, bir tür gözaltında veya hapistede olduklarını gösteren en az bir veri noktasına sahipti (tutulma tarihi, alıkoyma nedeni, gözaltı tesisinin adı veya yeri, hapis cezasının türü ve uzunluğu veya gözaltı türü gibi). Benzer şekilde, yaklaşık olarak 22.762 kişi veya yüzde 12,3'ü, tüm etnik Konaşerher yetişkinlerinin yüzde 12'sinden fazlasının bir tür gözaltı veya hapis cezasına çarptırıldığını belirtmemize izin veren en az iki bu tür veri noktasına sahipti. Gözaltına alınan yaklaşık 23.447 etnik yetişkin arasında 10.000'den biraz fazlası IJOP tarafından gözaltı veya daha yakından incelemeye alımları için “tavsiye edildi”. Bu kişilere verilen hapis cezalarının gerekçelerinin kabaca bir incelemesi, o zamanlarda ilçenin keyfi bir gözaltı biçimi olarak toplu hapis cezalarını kullanıyor olduğunu gösteriyor.

Veri seti, polis karakollarında veya gözaltı merkezlerinde çekilmiş 5.074 fotoğraf içeriyor²³. Zaman damgaları, görüntülerin 6 Ocak ile 25 Temmuz 2018 arasında çekildiğini gösteriyor. Bunlardan 4.989 kişinin (4.565 yetişkin ve 424 reşit olmayan) kimliği, harmanlanmış dahili elektronik tablo verileri aracılığıyla doğrulanabildi. Yazar ayrıca ek doğrulama için tasvir edilenlerden 209 kişinin kimliğini harici veri kaynaklarıyla eşleştirebildi²⁴. Toplam 2.884 kişi (aralarında 15'i reşit değil) 2017/2018'de bir tür gözaltı veya hapse atılma ile karşı karşıya kaldıklarını gösteren en az iki veri noktasına sahipti. 2018 yılında bu tutukluların en küçüğü 15, en yaşlısı 73 yaşındaydı.

Fotoğraflar, polis karakollarından ve Tokzak İlçesine bağlı bir gözaltı merkezinden 托克扎克镇 alınan üç elektronik tabloyla bir araya geldi ve tasvir edilen kişilerin 3.242'sinin kimliklerini (isimleri ve adresleri) ve görüntülerin nerede ve ne zaman çekildiğini (polis karakollarında veya gözaltı merkezlerinde; Jiaoyu zhuanhua renyuan, tarihsiz) gösterdi²⁵. Xinjiang Belgelerine göre, Xi Jinping, Nisan 2014'te Xinjiang teftiş gezisi sırasında Tokzak Kasabasındaki bir köyü ziyaret etti ve çok gizli konuşmasında, yüksek güvenliğin en tabandan başlayarak etkin bir şekilde uygulanmasından dolayı köyü övdü (Merkez Bülteni 2014a, 23).

Xinjiang Polis Dosyalarından elde edilen materyaller, en azından fotoğrafları çekilenlerin bazılarının, görüntüleri çekilmeden önce gözaltına alındığını gösteriyor. Ayrıca, resimlerin zamanlamasının, nüfusun çoğundan biyometrik veriler elde etmek için yürütülen, dahili olarak "iki çalışma ögesi" *liangxiang gongzuo* 两项工作 olarak adlandırılan bir hükümet kampanyasıyla ilgili olduğu görülüyor (Shufu Public Security Management Brigade 2018). 24 Mayıs 2018 itibarıyla, bu çalışmanın büyük ölçüde tamamlandığı bildirildi.

Görüntü Malzemesinin Görsel İncelemesi

Yazar daha sonra görüntü dosya adlarını kimlikler yerine zaman damgalarıyla başlayacak şekilde değiştirdi ve ortaya çıkan dosyaları yukarıda belirtilen üç elektronik tabloya göre klasörlere kopyaladı. Bu, görüntülerin diziyeye ve çekildikleri yere göre sıralanmasına neden oldu. Bu sırayla hızlı oynatma, arka planda posterler, kapılar, demir çubuklar veya diğer tutuklular gibi özelliklerden de anlaşılacağı gibi aynı gün veya benzer bir zamanda çekilen görüntülerin aynı yerde çekildiğini açıkça desteklemektedir (bkz. örneğin şekil 21).

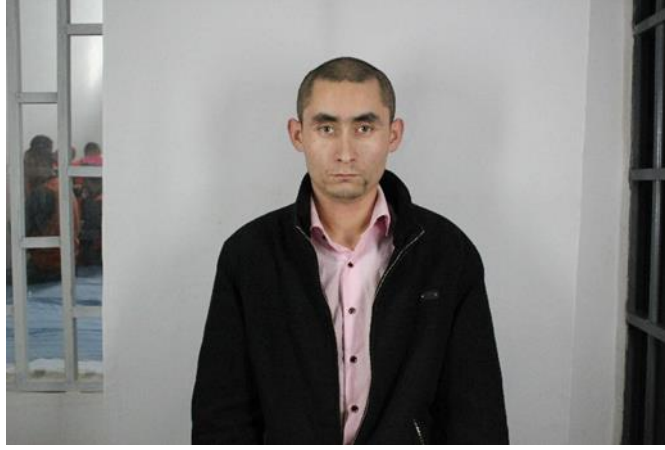
²³ 2017 yılı sonunda, çoğu fotoğrafın çekildiği tarihten hemen önce 18 yaşını doldurmuş kişiler yetişkin olarak sayıldı. Ayrıca yazar, Konaşer'deki iki yeniden eğitim kampındaki tutukluları gösteren bir elektronik tabloyu gözden geçirdi ve 18. doğum günlerinden önce gözaltına alınıp alınmadıklarını hesapladı. Bu durumda olan 76 kişi küçük olarak sayıldı.

Görüntü dosyalarının en azından bir kısmı Konaşer polis bilgisayarında sıkıştırılmış ve şifreli bir arşiv şeklinde "yeniden eğitimdeki kişiler (6131) görüntü ve bilgiler" dosya adıyla saklandı (jiaoyu zhuanhua renyuan 6131 tupian yi ji xinxi 教育转化人员(6131)图片一级信息). Dosyaları yazara sağlayan kişi, hepsinin değil, çoğunun şifresini çözüp bilgileri alabildi. Birkaç görüntü, yanlış renkler, uyumsuz hizalamalar veya yalnızca üst bölümü gösteren görüntü dosyaları gibi görsel hatalar içeriyor. Kişi yazara, bu sorunların dosyaları alma ve şifre çözme sürecinde meydana gelen base64 kodlama/kod çözme işlemlerinden kaynaklandığını söyledi. Görüntüler, son işleme nedeniyle veya doğrudan bir polis bilgisayarına bağlı bir kamera cihazıyla çekilmiş olabileceğinden, kamera meta verileri içermez.

Görüntü dosya adları şu biçimdedir: Kimlik numarası + alt çizgi + zaman damgası (görüntünün çekildiği tarih ve saat)

²⁴ Daha önce yazar, Xinjiang QQ Dosyalarında bulunan yaklaşık 25.000 dahili dosyadan Xinjiang'daki 1.4 milyon kişinin kimlik numarasını çıkarmıştı. Yazar ayrıca daha önce Xinjiang hükümetinin web sayfalarından 577.413 Xinjiang kimlik numarası çıkarmıştı. Bunlardan dokuz tanesi görüntü kümesindeki kimliklerle eşleştirilebilir durumdadır. Ayrıca yazar, görüntü kimliklerini, gözetim verilerini işleyen bir Shenzhen yüz tanıma şirketi olan SenseNets'in güvenli olmayan çevrimiçi veri tabanından türetilen bir listeye karşılaştırdı (Wang ve Kang 2019). Bu liste Xinjiang'dan (çoğu Hotan Eyaletinden) 725.499 kişinin kimlik numaralarını ve isimlerini içerir. Bunlardan üçü, görüntü kümesindeki kimliklerle eşleştirilebilmektedir. Görüntü kimlikleri ayrıca Xinjiang Kurbanları Veritabanındaki 4.359 girişten alınan kimliklerle karşılaştırıldı ve bu işlem iki eşleşmeyle sonuçlandı. Eğer yeni kanıtlar kötü niyetle uydurulmuş olsaydı, bunu yapan kişiler büyük olasılıkla zaten kamuya açık bir yerde bulunan çok sayıda kimlik numarası kullanmış olacaktı.

²⁵ Yazar, bu elektronik tablolardaki zaman damgalarını, resim dosya adlarında kodlanmış zaman damgalarıyla karşılaştırdı ve bazı kişilerin resimlerinin bir kereden fazla çekildiği gerçeğini hesaba kattıktan sonra, önemli zaman tutarsızlıkları olan çok az sayıda örnek buldu.

Şekil 21. Resim 53121199010151550_20180117133939935.jpg²⁶

Bu görsel inceleme, fotoğrafı çekilen kişilerin gözetmenler tarafından izlendiğini gösteriyor. Kadınların sivil kıyafetli kadın personel tarafından ve erkekler cop taşıyan SWAT teçhizatı içinde polis tarafından izlendiği anlaşılıyor. Adamlardan birkaçı, muhtemelen kelepçeli olduklarını gösterecek şekilde kolları arkalarında gösterilmiştir. 10 ve 14 Nisan 2018 tarihleri arasında Konaşer gözaltı merkezinde aynı yerde, sağ tarafta diğer yerlerden kalın metal çubuklarla ayrılmış başka bir odaya açılan metal bir kapıyı gösteren 100 erkek fotoğrafından oluşan bir seri çekildi²⁷. Kask ve bıçak geçirmez yelek giyen polis memurları birden fazla görüntüde görülmektedir (Şekil 22).

Şekil 22. Resim 653121199106120839_20180410190118604.jpg²⁸

Benzer şekilde, 40 kadın görüntüsünden oluşan bir dizi, aynı kıyafetlere ve “Konaşer İlçesi Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezi” yazan bir isim etiketine sahip aynı kadın bakıcıyı göstermektedir 疏附县职业技能

²⁶ Kaynak: Konaşer KGM. 17 Ocak 2018'de Konaşer İlçe Gözaltı Merkezinde (Jiaoyu zhuanhua renyuan (6131), tarihsiz) çekilen görüntü. Bu adam, Konaşer Endüstri Parkı MBEÖM'de tutuldu.

²⁷ 20180410180105012 - 20180414110127789 zaman damgalarına sahip resimler.

²⁸ Kaynak: Konaşer KGM. 10 Nisan 2018'de Konaşer İlçe Gözaltı Merkezinde (Jiaoyu zhuanhua renyuan (6131), tarihsiz) çekilen görüntü. Bu adam, Konaşer Endüstri Parkı MBEÖM'de tutuldu.

教育培训中心 (bkz. örn. şekil 23)²⁹. Bu, belirli bir MBEÖM'nin adını açıkça belirtmeyen genel bir terimdir. Veri dizininden alınan dahili KGM elektronik tablolarına göre, bu kadınlardan biri hariç tümü, Konaşehar Endüstri Parkı MBEÖM'de (Zhengfawei 2018) gözüaltına alındı.

Şekil 23. Resim 653121196611031526_20180525183449723.jpg³⁰

Dahili elektronik tablolar aracılığıyla ek olarak kimliklerinin belirlendiği 4.989 resim arasında 424 reşit olmayan çocuk bulunuyor. Bunlar yetişkinlerle tamamen aynı yerlerde fotoğraflandı.³¹ Fotoğrafi çekilen kişilerin takındığı bir dizi yüz ifadesi sergiliyor ve ayarlar, gerçek duygularını ifade etme özgürlüğüne sahip olmayabileceklerini gösteriyor. Örneğin, reşit olmayanların bazı fotoğrafları onları gergin bir sırtıyla gösteriyor. Örneğin, sakin bir ruh halindeki bir çocuğun bir yetişkin tarafından gülümsemeye teşvik edilmesi gibi. Çok sayıda kişi, özellikle çocuklar, potansiyel olarak kirli veya yıpranmış giysileri örtmek veya belki de görünüşlerini daha düzgün hale getirmek için aynı tip ceket veya takım elbise ceketini giyiyor.

Araştırma ekibi, tutukluları yaş gruplarına (30 yaş altı / 30 ila 60 yaş arası / 60 yaş üstü) ve cinsiyete (erkek/kadın) göre sıralayan bir komut dosyası kodlayarak ve dosyaları karşılık gelen altı klasöre kopyalayarak görüntü-kimlik numarası ilişkilendirmelerinin temel doğruluğunu teyid etti.³² Görsel bir inceleme, kişilerin açıkça karşı cinsten olduğu görüntü-kimlik çiftleri veya daha yaşlı bir yetişkinin kimlik numarasına sahip küçük çocuklar gibi az sayıda bariz hata verdi. Yazarın Çin'in iç belgelerini inceleme konusundaki deneyimine dayanarak, Xinjiang'dan gelen hükümet kayıtlarının belirli - zaman zaman önemli - sayıda hata içermesi yaygın bir durumdur. Görüntü - kimlik ilişkilendirmesinde az sayıda hata, beklenen aralığın içinde veya altındadır.

Xinjiang Polis Dosyaları ayrıca, Kur'an okumak gibi yasadışı dini faaliyetler nedeniyle mahkum edilen 330 kişiyi kırılmış vesikalık fotoğraflarıyla birlikte listeleyen "din nedeniyle sert darbeye maruz kalan kişiler" 宗教被打击人员 başlıklı bir elektronik tablo içermektedir (Şekil 24-27 sol görüntü; Zongjiao daji renyuan, tarihsiz). Bunların birkaçı daha sonra Konaşehar gözüaltı merkezinde de fotoğraflandı (Şekil 24-27'de gösterilen iki kişi, 6 Ocak 2018'de, aynı yerde, 57 dakika arayla fotoğraflandı). Yaşlı adam Tursun Kadir 吐尔逊·卡迪尔, 2 Nisan 2017'de gözüaltına alınarak 13 yıl hapis cezasına çarptırıldı.³³ Davasını anlatan dosyada, "Şüpheli Tursun Kadir'in Ağustos

²⁹ 25 Mayıs 2018 tarihinde, 托克扎克镇 ilçesi, 5 nolu köy kolaylık polis karakolunda, zaman damgaları 20180525113818488 - 20180525185932332 arasında çekilmiş görüntüler.

³⁰ Kaynak: Konaşehar KGM. 25 Mayıs 2018 tarihinde Tokzak Kasabası 5 nolu köy polis karakolunda 托克扎克镇 5 村警务室 (Jiaoyu zhuanhua renyuan (503), tarihsiz) çekilen görüntü. Sol taraf, kadın bakıcının isim etiketinin büyütülmüş bir bölümünü gösterir.

³¹ Görüntülerin çoğunlukla cinsiyete göre çekildiği, erkeklerin ve kadınların ayrı gruplar halinde fotoğraflandığı görülüyor.

³² Çin kimlik numaraları, doğum tarihini gösteren 7 ila 13 arasındaki rakamlar ve cinsiyeti gösteren 17. basamak (çift sayılar kadındır) olmak üzere 18 basamak içerir.

³³ Dosya adı '疏附县涉案打击处理人员 (服刑人员) .xlsx', dosya oluşturma zaman damgası: 27 Ekim 2018. Gizlilik nedeniyle bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

2014'ten Nisan 2017'ye kadar aşırı dinciliğin etkisiyle sakal bıraktığı" belirtiliyor.³⁴ Gözaltından sonra sakalı açıkça traş edildi

24-27 arasındaki şekiller. Sağdaki resimlerin orijinal adları: 653121196403060939_20180106193710347.jpg ve

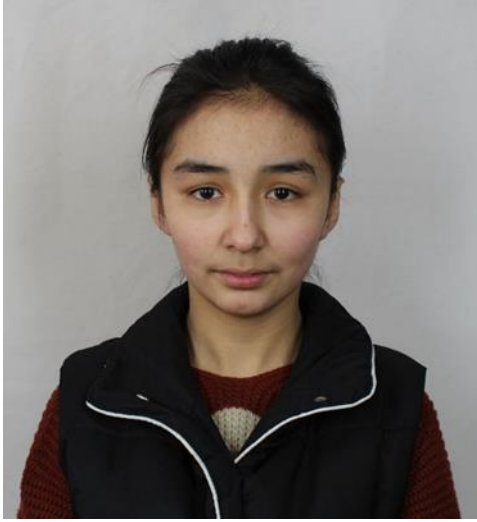
653121197111081214_20180106203411919.jpg³⁵

Fotoğrafi Çekilmiş Kişilerin Daha Yakın Bir Analizi

Bu bölümde, harici kaynaklarla karşılaştırma yoluyla materyali daha fazla doğrulamak ve dahili tutarlılığını teyit etmek için fotoğrafi çekilen birkaç kişi analiz edilmiştir. Görüntüler ayrıca tutukluların çeşitliliğini göstermek için seçildi. Genç bir çocuk, bir aile ve bir yetişkin. Bu bölümde, ayrıca görüntüleri belirli kimliklerle ilişkilendirmenin yanı sıra, gözaltına alınmalarının ardındaki süreci ve gözaltına alınmalarının gerekçeleri açıklanmaktadır.

³⁴ Orijinal metin: 4.2014 年 8 月至 2017 年 4 月, 嫌疑人吐尔逊·卡迪尔受宗教极端思想影响留胡子. Dosya adı '讲经.doc', dosya oluşturma zaman damgası: 26 Ağustos 2017. Gizlilik nedeniyle, oldukça kişisel bilgiler içeren bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine araştırma amacıyla yazardan alınabilir.

³⁵ Orijinal metin: 4.2014 年 8 月至 2017 年 4 月, 嫌疑人吐尔逊·卡迪尔受宗教极端思想影响留胡子. Dosya adı '讲经.doc', dosya oluşturma zaman damgası: 26 Ağustos 2017. Gizlilik nedeniyle, oldukça kişisel bilgiler içeren bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine araştırma amacıyla yazardan alınabilir.

Şekil 28. Resim 653121200304252424_20180320121324727.jpg³⁶

Fotoğrafi çekilen en genç kişi, henüz 14 yaşındayken (28 Eylül 2017'de) gözaltına alınan Rahile Ömer 热伊莱·吾马尔 adlı Uygur kızdır. Resmi yetkililer tarafından 20 Mart 2018'de çekildi ve Endüstri Parkı MBEÖM'de “yeniden eğitimde” olduğu ifade edildi. Tutuklanması, bir IJOP anlık bildirim tarafından “tavsiye edilmesi” üzerine gerçekleşti³⁷. IJOP onu, bir şekilde mevcut bir polis davasıyla bağlantılı oldukları için “tehlike ipuçlarına” sahip kişileri gösteren, büyük ölçüde kendi kendine referans veren bir kategori olan “12. tip kişi” 第十二类人员 olarak işaretledi³⁸. Rahile'nin davasında, bu temelde suç ortaklığı olarak değerlendirilmiştir. Veri dizininde bulunan diğer belgelere göre, o, Xinjiang'ın “sert darbe” kampanyasının bir parçası olarak gözaltına alınan bir hükümet yetkilisinin en küçük kızıydı³⁹.

Belgeler, başlangıçta “14 yaşında, yetişkin olmayan bir öğrenci” olduğu için gözaltına alınmadığını gösteriyor⁴⁰. Ebeveynlerinin ikisi de 3 Temmuz 2017'de gözaltına alındı. Babası, onunla aynı kampa Endüstri Parkı MBEÖM'nin “sıkı yönetim” bölümüne yeniden eğitim için gönderildi. Rahile'nin “yeniden eğitim” *jiaoyu zhuanhua* 教育转化 olarak gösterilirken, babası Urumçi Polis Veritabanında da bulunan, bir tür tahsis olarak tarif edilen “geçici olarak mahkum edildi” *yu pan* 预判 kapsamında (bkz. Bunin 2021b). Elektronik tablolar, fotoğrafının 20 Şubat 2018'de Konaşher gözaltı merkezinde (Jiaoyu zhuanhua renyuan (6131), tarihsiz) çekildiğini gösteriyor. Babasının hapsedilmesi için gösterilen sebep onunla aynı; “12. tip kişi”, yani yine suç ortaklığı. Annesi, devlet tarafından hedef alınan kişilere ülke çapında verilen genel bir suçlama olan “toplum düzenini bozduğu” 聚众扰乱社会秩序罪 iddiasıyla altı yıl hapis cezasına çarptırıldı⁴¹. Belgelerde, “Vahhabi ideolojiye sahip olduğu ve şu anda aşırılıkçı dini konuşma ve uygulamalarda bulunduğu” iddia edilen kişileri tanımlayan “4 tip kişi” olarak işaretleniyor. Bu tutarsızlık, Uygurların devlet düşmanı olarak muamele görmelerinin keyfi doğasının bir göstergesidir.

³⁶ Kaynak: Konaşher KGM. 20 Mart 2018 tarihinde Tokzak Kasabası 5 nolu köy polis karakolunda 托克扎克镇5村警务室 (Jiaoyu zhuanhua renyuan (503), tarihsiz) çekilen görüntü.

³⁷ Dosya adı ‘附件 22 严打收押 21 类人员.xlsx’, dosya oluşturma zaman damgası: 27 Ekim 2018. Gizlilik nedeniyle bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

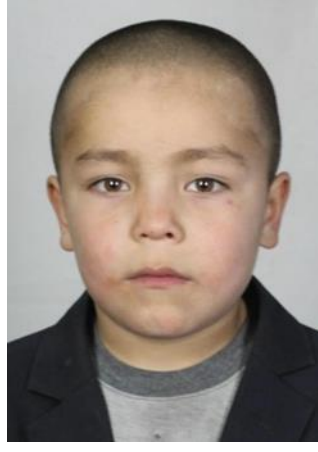
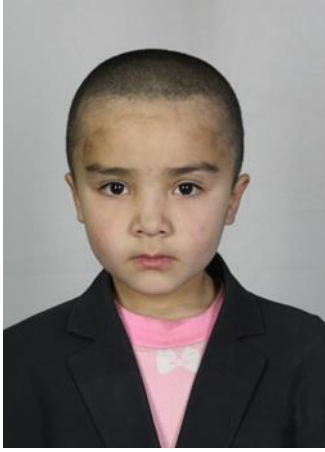
³⁸ Orijinal metin: yiti hua lianhe zuozhan pingtai tuisong wei an xiansuo, jing hecha she'an de guanlian ren 一体化联合作战平台推送危安线索·经核查涉案的关联人.

³⁹ '2017 打击干部.xlsx' dosyası. Gizlilik nedeniyle, bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

⁴⁰ Önceki nota bakın

⁴¹ Dosya adı ‘附件 22 严打收押 21 类人员.xlsx’, dosya oluşturma zaman damgası: 27 Ekim 2018. Dosya adı '2017 年投监狱人员名单.xlsx'. Gizlilik nedeniyle, bu dosyalar kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

İkinci vaka bir aile vakasıdır. Görüntü seti, fotoğraflarının çekildiği sırada 7 ve 8 yaşlarında olan iki çocukları Abduveli İbrahim 阿卜杜外力·吾拉伊木 ve Ayşe İbrahim 阿伊谢·吾拉伊木'nin fotoğraflarını içeriyor. Anneleri Patigul Rozi ile birlikte 10 Şubat 2018'de saat 20.51 ile 21.09 arasında fotoğraflandılar. Başka kayıtlar, onların Konaşer İlçesi, Taşmılık Kasabası'ndan altı kişilik bir aileden olduklarını gösteriyor⁴². İki büyük kardeşin fotoğrafları, Urumçi'deki orta okullarda okudukları için Konaşer dosya önbelleğinde yer almıyor. 18 Ağustos 2017'de babaları Ghulam Tursun 吾拉伊木·图尔荪, "toplum düzenini bozmak" suçundan 10 yıl 11 ay hapis cezasına çarptırıldı. İlginç bir şekilde, cezasının gerçek nedeni aynı veri satırında gösteriliyor: Ghulam, "kutsal yazıları yasadışı olarak incelemekle" meşguldü ve fazladan bir çocuğu vardı⁴³. O, Xinjiang Üretim ve İnşaat Kolordusu tarafından işletilen Huaqiao hapishanesinde gönderildi⁴⁴.

Şekil 29 ila 32. Resimler 653121201009070649_20180210210944567.jpg, 65312120111017061X_20180210205941454.jpg, 653121197708050656.jpg ve 653121198202100665_20180210205140633.jpg, yerler bilinmiyor⁴⁵

Üçüncü vaka, Xinjiang Mağdurları Veritabanında (Xinjiang Mağdurları Veritabanı Girişi 948) bağımsız olarak doğrulanabilir bir girişi olan Tunsagul Nurmemet'tir (ID 653121199603151724)⁴⁶. Belgeler, babası Nurmemet

⁴² Dosya adı '阿里木.xls', dosya oluşturma zaman damgası: 27 Ekim 2018. Gizlilik nedeniyle bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine araştırma amacıyla yazardan alınabilir.

⁴³ Dosya adı '疏附县涉案打击处理人员 (服刑人员).xlsx', dosya oluşturma zaman damgası: 27 Ekim 2018. Gizlilik nedeniyle bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

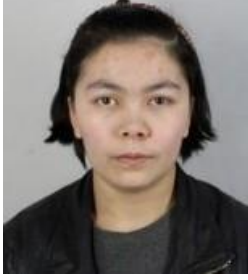
⁴⁴ Dosya adı '2017 危安(10407)decrypted.xlsx'. Gizlilik nedeniyle, bu dosya kamuya açıklanmaz, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

⁴⁵ Resimler (babaninki hariç) arka planı azaltmak için yazar tarafından kırılmıştır. Görüntülerin çekildiği yer bilinmiyor.

⁴⁶ Xinjiang Kurbanları Veritabanı ile ikinci eşleşme Osmanjan Roz'dur (Kimlik no. 653121198802030955).

Bekir 努尔麦麦提·拜克尔'in hapis cezasına çarptırıldığını gösteriyor⁴⁷. Tunsagül, 25 Haziran 2017'de IJOP tarafından işaretlendi. Başlangıçta, emziren bir anne olduğu için gözaltına alınmadı⁴⁸. Daha sonra 18 Ağustos 2017'de gözaltına alındı ve 24 Aralık 2017'de her ikisi de o zamanlar 21 yaşında olan emziren bir anne tarafından işlenmesi olası olmayan "toplum düzenini bozmak için kalabalık toplamak" ve "kavga çıkarmak ve sorun çıkarmak" gibi genel suçlamalarla 16 yıl hapis cezasına çarptırıldı⁴⁹. 2018 baharında, Konaşher MBEÖM'lerinden birinde tutuklu olarak listelendi⁵⁰.

Konaşher PSB dosyaları

İsim: 吐尼沙姑力·努尔麦麦提

18 Ağustos 2017'de tutuklandı ancak emziren anne olduğu için tutuklu kalmadı.

Durum: 24 Aralık 2017'de (判刑) 16 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Ev adresi: Xinjiang shufu xian wu ku sa ke zhen xie ha er ba ge cun 6 zu 103 hao 新疆疏附县吾库萨克镇谢哈尔巴格村 6 组 103 号

Meslek: Ev hanımı (家庭妇女)

Görüntü, 16 Ocak 2018'de Konaşher gözaltı merkezinde çekildi.

Kaynaklar: ⁵¹ nolu dipnota bakınız

Xinjiang Kurbanları Veritabanı (giriş 948)

İsim: Tunsagül Nurmehmet 吐尼沙姑力·努尔麦麦提

Ağustos 2017'de tutuklandı.

Son bildirilen durum: Yeniden eğitim kampında
Ev adresi: 103, Grup No. 6, Musuma Köyü, Oqusaq Beldesi, Konaşher İlçesi, Kaşgar İli, Xinjiang (xinjiang shufu xian wu ku sa ke zhen mo su ma cun 6 zu 103 hao 新疆疏附县吾库萨克镇莫苏马村 6 组 103)

Meslek: Ev hanımı

Varsayılan konum: Kaşgar

Kurbanın kampta tecavüze uğradığı iddia edildi.

Şekil 33. Sağdaki görüntü, yazar tarafından kontrast artırılarak düzenlendi. Resim dosya adı: 653121199603151724_20180116202709963.jpg

Genç, emziren annelerin kolayca devlet için bir tehdit olarak görülmeceği düşünülebilir. Ancak, Xinjiang Polis Dosyaları, onları hızlı bir şekilde gözaltına almamanın gülünecek bir konu olmadığını açıkça ortaya koyuyor. Harici bir hükümet çalışma ekibi tarafından derlenen "keşfedilen sorunların kontrol listesinin" ana hatlarını çizen 2018 tarihli bir belgede, ilçeye "toplanması gereken herkesi toplama" kapsamındaki "günlük yargılama" çalışmasının gerektiği gibi uygulanmadığı söylendi. Emziren anneler, emzirme döneminde bir yıllık muafiyet

⁴⁷ Dosya adı '附件27疏附县涉案打击处理(判刑)人员亲属登记台账已过.xlsx', dosya oluşturma zaman damgası: 27 Ekim 2018. Gizlilik nedeniyle bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

⁴⁸ Dosya adı '地区一体化推送人员台账汇总(总).xlsx', dosya oluşturma zaman damgası: 18 Ağustos 2017. Gizlilik nedeniyle bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak talep üzerine araştırma amacıyla yazardan temin edilebilir.

⁴⁹ Orijinal metin: 聚众扰乱社会程序罪·寻衅滋事罪.

⁵⁰ Dosya adı '数据导出.xls', dosya oluşturma zaman damgası: 4 Kasım 2018. Gizlilik nedeniyle bu dosya kamuya açıklanmamıştır, ancak istek üzerine araştırma amacıyla yazardan alınabilir.

⁵¹ Dosya adları '8 村三类人员亲属台账.xls' (dosya oluşturma zaman damgası: 4 Kasım 2018), '疏附县涉案打击处理人员(服刑人员)' (dosya oluşturma zaman damgası: 27 Ekim 2018) ve '地区一体化推送人员台账汇总(总).xlsx' (dosya oluşturma zaman damgası: 18 Ağustos 2017). Gizlilik nedeniyle, bu dosyalar kamuya açık hale getirilmez, ancak talep üzerine yazardan araştırma amacıyla alınabilir.

dönemden yararlanmaya hak kazanırken, hemen ardından yeniden eğitim kampına gönderilmeleri gerekiyor. Bir annenin muafiyet süresi 3 Eylül 2018'de sona ermişti. Ancak, yerel ilçe parti komitesi onu ancak 11 Eylül'de araştırmaya başladı ve bu nedenle sekiz gün geç kaldı. Çalışma ekibinin kınamasına göre, bu, "henüz yakalanmamış olanları gerçek zamanlı olarak izlemenin kavranmasında açıkça bir sorun olduğunu" gösteriyor (Beibu pianqu weiwen zhihibu 2018, 11).

Özetle, bu görüntülerden elde edilen kanıtlar ve ilgili veriler, örneğin Karakaş Listesi veya Urumçi Polis Veritabanı dahil olmak üzere mevcut araştırmalarla uyumludur. Uygurların tehlikeli veya "aşırılıkçı" olarak etiketlenmelerinin keyfi niteliğini ve böylece tutuklama, gözaltı ve muhtemelen hapis cezası için bir hedef haline getirildiğini gösteriyor. Xinjiang Polis Dosyalarının daha önce sızdırılan dahili belgelerden temel farkı, bize yalnızca kırılmış vesikalık görüntüleri değil, çoğu durumda geniş açılı portreleri de içeren yardımcı görüntü materyali sağlamasıdır. Bunlar, materyalin doğrulanması ve Pekin'in yeniden eğitim kampanyasının yüksek güvenilirlik doğası için daha fazla güvenilir kanıt sağlamak için ideal bir temel sağlar.

Sonuçlar

Xinjiang Polis Dosyaları, Pekin'in yeniden eğitim kampanyasının yüksek düzeyde güvenilirliği artırılmış doğasına ilişkin anlayışımızı büyük ölçüde tamamlıyor, özellikle de şimdiye kadar kesin kanıtların sınırlı olduğu uygulama aşaması hakkında. Materyal, Heilmann'ın (2017) devletin yalnızca acil durum olarak değil, aynı zamanda olağanüstü bir ulusal güvenlik sorunu olarak tasvir ettiği bir durumda politika oluşturma ve uygulamaya ilişkin "kriz modu"nun uç bir örneğine işaret ediyor. Merkezi hükümet yetkilileri, gizli konuşmalarda "Xinjiang durumu düzgün bir şekilde ele alınmazsa", Çin'in 21. yüzyıldaki en önemli siyasi hedefleri olan "İki Aşırılık Hedefi" gerçekleştirmeyi tehdit edeceğini savundular (Merkez Ofis Bülteni 2014b, 64). Xi Jinping'in 2014'teki iç konuşmalarında da yoğun bir şekilde vurguladığı, Xinjiang politikası ile başlıca ulusal siyasi hedefler arasındaki bu yakın bağlantı, bölgenin politika dinamiklerinin son derece kişiselleştirilmiş, ideolojikleştirilmiş, askerleştirilmiş ve seferber edici doğasını açıklıyor. Xi 28 Mayıs 2014'te İkinci Merkezi Xinjiang Çalışma Forumu'nda yaptığı konuşmada, bir "Teröre Karşı Halk Savaşı" ilan etti ve doğrudan ülkenin militarist ve seferberlik politika oluşturma ve uygulama kapasitesine işaret ederek "Biz komünistler bir halk savaşında doğal olmalıyız, bir görev için örgütlenmede en iyisi biziz" diye haykırdı (Merkez Bülteni 2014b, 10).

Xinjiang'ın 2016'dan sonraki politikaları, politika oluşturmada bir "kriz modu"na dair daha da güçlü işaretler gösteriyor. Meselenin kişiselleştirilmesi en önemli unsur haline geldi. Chen Quanguo, Haziran 2018'deki konuşmasında, Xi'nin kendisine verdiği kişisel görevi doğrudan şöyle anlatıyor: "Genel Sekreter, istikrarlı bir Xinjiang'ın ortaya çıkması için beni Xinjiang'a gönderdi" (Chen Quanguo 2018, 9). Başka bir konuşmasında Chen, Xi'ye kişisel olarak 10 yıl boyunca Xinjiang'da çalışmayı teklif ettiğini belirterek kişisel motivasyonunu ve bu amaca olan bağlılığını vurguladı (Ma Xuejun, tarihsiz, 4). Chen'in devlete direnenlere karşı yaptığı konuşmalarda dile getirdiği ölüm tehditleri de aynı şekilde dikkate değerdir. Tutuklama kampanyasının zirvesine yakın bir yerde yaptığı Haziran 2018 konuşması, "ölüm" (si 死) terimini bir düzine kez kullanır ve sert uyarılarla, "ölüm kalım savaşına" göndermelerle ve "yaygın" bir düşmanın oluşturduğu süregelen yakın tehdide karşı öğütlerle doludur.

Xinjiang'ın kitlesel tutuklama kampanyasının daha geniş amaçları, sosyokültürel asimilasyon, etnik toplumların zorla yeniden yapılandırılması ve "istikrarın sürdürülmesi" *weiben* 维稳 için aşırı derecede müdahaleci devlet kontrolünün teşvik edilmesi gibi çeşitli şekillerde düzenlenmiştir (Kam ve Clarke 2021; Leibold 2019b; Zenz 2018a, 2020a). Xi'nin 2014'teki sözleri, çeşitli şekillerde yeniden eğitim kampanyasının habercisiydi (Zenz 2021c, 3-4; 2021d, 6-15). Öyle olsa bile, Xinjiang'ın güvenlik önlemlerinin bu kadar çok sayıda sıradan etnik vatandaşa tehlikeli kötü adamlar gibi davranacak şekilde nasıl yozlaştığına dair önemli sorular var. Mevcut bilimsel yaklaşımlar, toplumsal güvenliği sağlama ve gözetimin evrimini kavramsallaştırır, ancak son derece zorlayıcı yeniden eğitim tekniklerinin, şiddetli direniş eylemleri nedeniyle gözaltına alınanlar gibi çok daha sınırlı hedef gruplardan nüfusun geniş kesimlerine yayılmasına ilişkin doğrudan açıklamalar sağlamakta güçlük çekerler. Ayrıca, böyle bir genişleme, tüm Uygur nüfusunu zorla değiştirme ve asimilasyon gibi daha geniş amaçlarla açıklanabilse de, bu tür açıklayıcı yaklaşımlar, Xinjiang liderliğinin kendi tehdit algılarına ne ölçüde daldığını hala açıklamamaktadır.

Xinjiang ile ilgilenen akademisyenler (yazar dahil) şimdiye kadar terörle mücadeleye ilişkin devlet söylemlerini, art niyetleri gizleyen propagandacı bir cephe olarak açıklamak eğilimindediler. Bununla birlikte, materyalin dikkatli bir şekilde gözden geçirilmesinden sonra, yazar şimdi XUÖB liderliğinin terörizm, aşırılıkçılık ve bunların devlete karşı oluşturduğu iddia edilen tehdide ilişkin yaklaşımları hakkındaki resmi devlet söylemlerini tamamen içselleştirmiş gördüğünü düşünmeye meyillidir. Devletin terörle mücadeleyi etnokültürel asimilasyon gibi diğer siyasi hedeflere ulaşmak için bir kılıf olarak kullandığına dair argümanlar en azından kısmen geçerlidir. Ancak yeni kanıtlar ışığında, bunlar eksik kalıyor. Çin'in iç güvenliğiyle ilgili araştırmacılar daha önce Pekin'in

Xinjiang'daki politika değişikliğinin yalnızca etnik politika hedefleri veya liderlik değişikliği merceğiyle açıklanamayacağını (Chen Quanguo'ya), ancak bu değişimin devletin uluslararası ve yerel terör tehdidine ilişkin değişen algısı ışığında da incelenmesi gerektiğini savundu (Greitens, Lee ve Yazıcı 2020). Yazar, nesnel terör tehdidinin devlet tarafından alınan aşırı karşı önlemlerle tamamen orantılı olmadığı göz önüne alındığında, bu görüşü eleştiriyordu. Ancak yazar şimdi, Xinjiang'ın aşırılıklardan arındırma önlemlerinin tırmanmasının, en azından kısmen devletin böyle bir terör tehdidi algısını içtenlikle benimsemesi, ancak bu algının büyük ölçüde abartılması olarak açıklanabileceğini düşünmektedir.

Burada, Xinjiang'ın yeniden eğitim kampanyasının ölçeğinin, tüm etnik grupların tehdit olarak çerçevenmesinin ve kampanyanın yürütülmesinde güvenlikle ilgili aşırı endişelerin paranoyaya dönüşmeyi yansıttığı iddia ediliyor. Soykırım literatürüne ilişkin incelemesinde Moses, algılanan bir tehdit grubuna karşı önleyici saldırıların, akademisyenlerin "histerik tehdit değerlendirmelerinden oluşan yorumsal bir bozukluk" olarak tanımladıkları siyasi bir paranoyaya işaret ettiğini savunuyor (Moses 2011, 576; Robins ve Post 1997 ile karşılaştırın, 7-14). Paranoya tamamen kuruntulu değil, yorumlama yoluyla büyük ölçüde abartılan bir gerçekliğe (örneğin birkaç Uygur'un şiddetli direniş eylemleri gerçekleştirmesi gibi) dayanıyor. Holokost üzerine yapılan soykırım araştırmaları, Hitler ve Nazilerin sadece ve hatta esas olarak ırkçılık tarafından değil, aynı zamanda Yahudi karşıtı önlemlerin radikalleşmesine yol açan siyasi bir paranoya tarafından yönlendirildiğini iddia ediyor. Ayrıca, Almanya'nın kendisi bir dış tehditle (savaş) karşı karşıya kaldıktan sonra bu önlemler tırmandı ve daha keskin bir şekilde kriz odaklı politika oluşturma ve yönetim modelini tetikledi (Moses 2011). Paranoid-şizoid konum, kişinin kendi içindeki iyiyi idealize ederken aynı zamanda benliğin nefret edilen kısımlarını "Öteki" üzerine yansıtmak için yansıtılmalı özdeşleşme ve bölmeyi kullanır (Robins ve Post 1997, 77). Bu psikolojik savunma mekanizması, Xi Jinping, Chen Quanguo ve diğer liderlerin Uygurları patolojik bir tehdit olarak nitelendirirken, aynı zamanda kendilerini kendi iyilikseverleri olarak tasvir etmelerini açıklayabilir. Sonuç olarak, Chen gibi kişiler, yeniden eğitim kamplarını, aslarından almış olabilecekleri aksine herhangi bir bilgiyi gözardı ederek devletin nezaketini yansıtan ve yaşam koşullarının nispeten iyi olduğu, kurumlar olarak görebilirler.

Tobin, devletin abartılı tehdit tasvirleri ve güvenliği arttırma stratejileri yoluyla etnik gruplar arasındaki gerilimi nasıl arttırdığına dikkat çekti (2020, 58, 225). Roberts (2020), Pekin'in Uygurlara karşı tutumunun, onları neredeyse kontrol altına alınması gereken topluma yönelik bir tür "biyolojik tehdit" olarak tanımladığını iddia etti. Yazar daha önce, Çinli akademisyenlerin ve yetkililerin bölgenin "insan sorunu" olarak algıladıkları şeyi hafifletmek için güney Xinjiang'daki etnik nüfus yapısını "optimize etme" söylemlerini ve Uygurlar gibi "sorunlu" nüfus kesimlerini "pozitif" Han nüfuslarıyla birleştirme stratejisini analiz etmişti (Zenz 2021b). Politika döngüsü, tehdidin ilk tanımlanmasından kaynaklanan fobiyle zaten doluyorsa, dinamikleri kendi kendini güçlendirebilir. Paranoyak tehdit algıları, paranoyak tepkileri haklı çıkarır ve bu da, Moses'ın siyasi paranoyanın "kendini gerçekleştiren kehanet" etkisi olarak tanımladığı şey aracılığıyla daha fazla paranoyaya yol açar

Ölümcül bir şekilde kurban, paranoyaklığın dışsallaştırılmasındaki rolüne karşılık verirse, "fantezi olarak başlayan şey gerçeğe dönüşür" - yukarıda bahsedilen kendi kendini gerçekleştiren kehanet. Paranoyanın ölümcül, üretken gücü budur. (Moses 2011, 576)

Bu, muhtemelen, Pekin'in Xinjiang'daki yeniden eğitim kampanyasının arkasındaki itici faktör olmuştur. Xi, başlangıçta "düşmanı" doğrudan (ve çoğu zaman şiddetle) devlete karşı hareket edenler olarak tanımlamıştı. Bununla birlikte, nihayetinde, kontrol edilemeyen herkes "güvenilmezdir" çünkü sonunda bir şekilde devlete direnmelerine neden olabilir. Bu, "düşman"ın artık sadece şiddetli direnişte bulunanlar değil, aynı zamanda devletin ruh hallerini tespit edemediği için potansiyel olarak "güvenilmez" kişiler olduğu bir yetki devri mantığı yaratır. Moses bunu, "mutlak güvenlik" peşinde koşmanın "elde edilemez hedefi" olarak tanımlanan "kalıcı güvenlik" - tehditlere karşı savunmasız olma çabası olarak tanımlar (2021, 1). "Kalıcı güvenlik için paranoyak ve kibirli arayışın, rutin devlet...güvenlik uygulamalarını, hükümetin ikincil zararları büyük ölçüde azaltarak ayırım gözetmeksizin tüm grupları hedef almakla yükümlü hale getirdiği bir noktaya yükselttiğini" savunuyor (Moses 2021, 43).

"Güvenilmeyen kişiler" sorununun çözümü, gözaltıdır. 13 Haziran 2018'de yapılan bir video konuşmada, İli Eyaleti vali yardımcısı ve il polis şefi Gao Qi, bölgenin "Parti Sekreteri Quanguo'nun güvenilmezleri güvenilir bir yere yerleştirme... onları yavaşça dönüştürme talebini kararlılıkla yerine getirmesi" gerektiğini belirtti (Gao Qi 2018)⁵². Ancak, "güvenilmez" kişilerle dolu "güvenilir bir yer" (yeniden eğitim kampı) hala bir tehdittir ve bu nedenle ağır silahlı polis tarafından korunmalıdır. Şiddet içermeyen ancak henüz "aşırılıklardan arındırılmamış" Uygur vatandaşlarında bulunan tehdit potansiyeline paranoyak odaklanma, Chen'in halihazırda yüksek düzeyde güvenliği arttırılmış gözaltı tesislerinin "mutlak güvenliğine" olan kelimenin tam anlamıyla takıntısı

⁵² Orijinal metin: 坚决按照陈全国书记把不放心的人放到放心的地方的要求

açıklayabilir. Kamptan kurtulanlardan hiçbiri başarılı kaçışlar hakkında tanıklık etmedi, daha çok istismar, açlık, tam bir umutsuzluk ve özellikle yaşlıların çektiği acı hakkında tanıklık etti. Devletin aşırı güvenlik önlemleri ile tutukluların çaresiz durumu arasındaki bu büyük bilişsel uyumsuzluk, tam olarak paranoyak zihnin yarattığı yanıltıcı tehdit değerlendirmesinin bir ürünüdür.

Xinjiang Polis Dosyaları – İndirme Bağlantılı Referansların Listesi

Xinjiang Polis Dosyalarında bulunan ek belgeler www.xinjiangpolicefiles.org web sitesinden edinilebilir.

Beibu pianqu weiwen zhihui. 2018. “*Beibu pianqu weiwen zhihui bu gongzuo zu jinzhu shu fu xian kaizhan wenti zhenggai huitou kan ji faxian wenti tishi qingdan* 北部片区维稳指挥部工作组进驻疏附县开展问题整改回头看及发现问题提示清单 (Düzeltilme ve geriye dönük [işleri] yürütmek üzere Shufu İlçesinde konuşlanmış Kuzey Bölgesi İstikrar Bakım Karargahı Çalışma Grubunun sorunlarının kontrol listesi).” Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 北部片区维稳指挥部 2018 年 9 月 28 日, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536150>.

Chen Quanguo 陈全国. 2017. “5 yue 28 ri Chen Quanguo shuji zai zizhiqu weiwen zhihui bu shipin tiao du hui shang de jianghua 5 月 28 日陈全国书记在自治区维稳指挥部视频调度会上的讲话 (28 Mayıs Sekreteri Chen Quanguo, Özerk Bölge İstikrar Bakım Merkezi video konferansında yaptığı konuşma).” 28 Mayıs 2017. Kaynak: Tekes İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 5.28 陈全国书记讲话.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536055>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536117>.

Chen Quanguo 陈全国. 2018. “*Chen Quanguo shuji zai zizhiqu ganbu dahuishang de jianghua* 陈全国书记在自治区干部大会上的讲话 (Sekreter Chen Quanguo'nun Özerk Bölge kadrosunun genel kurul toplantısında yaptığı konuşma).” 18 Haziran 2018. Kaynak: Tekes İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 6.18 陈全国书记讲话.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536056>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536116>.

Dianhua guanli zhidu. Tarihsiz “*Jiaopei zhongxin qinqing dianhua guanli zhidu (shixing)* 教培中心亲情电话管理制度 (试行) (Eğitim ve Öğretim Merkezi Akraba Görüşmeleri Yönetim Sistemi (Deneme Sürümü)).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 4 Mayıs 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 2.25 教培中心亲情电话管理制度 (试行) .docx, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536053>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536124>.

Dianhua shipin huijian. Tarihsiz “*Dianhua shipin huijian fang taopao yu'an chuzhi liucheng* 电话视频会见防逃跑预案处置流程 (Görüntülü toplantılarla ilgili kaçış önleme için işleme prosedürü ve planı).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 5 Şubat 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 电话会见处置流程.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536076>

Disiplin Teftiş Kurulu. 2018. “*Shu gong ji [2018] 27 hao “guanyu dui xin jiaopei zhongxin shiye bian tejing Wang Ruilei weiji wentide chuli jue ding”* 疏公纪【2018】27 号《关于对新教培中心事业编特警王瑞雷违纪问题的处理决定》 (Shufu Kamu Disiplini [2018] No.27 'Yeni Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezinden Özel Polis Memuru Wang Ruilei'nin Disiplin Sorununun Ele Alınmasına İlişkin Karar).” ÇKP Shufu İlçesi Kamu Güvenliği Bürosu Disiplin Denetim Komitesi, 16 Temmuz 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı疏公纪【2018】27 号《关于对新教培中心事业编特警王瑞雷违纪问题的处理决定》.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536077>.

Fujing kaoqin. Tarihsiz “*Fujing kaoqin* 辅警考勤 (Yardımcı polis katılımı).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 23 Ağustos 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 0704 辅警考勤, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536064>.

Gao Qi 高琪. 2018. “*Gao Qi juzhang 6yue 13ri 12shi shipin tiaodu huishang de jianghua* 高琪局长 6 月 13 日 12 时视频调度会上的讲话 (13 Haziran direktör Gao Qi'nin saat 12'deki video konferanstaki konuşması).” Kaynak: Tekes İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 高琪局长 6 月 13 日 12 时视频调度会上的讲话.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536088>.

Huoshi guanli zhidu. Tarihsiz “*Zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin huoshi guanli zhidu* 职业技能教育培训中心伙食管理制度 (Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezi yemek yönetim sistemi).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 17 Ağustos 2017). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 职业技能教育培训中心伙食管理制度.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536082>.

İli Vilayeti KGM. 2017. “*Yilizhou gongan ju guanche luoshi zizhiqu '8.30' huiyi jingshen shishi fang'an* 伊犁州公安局贯彻落实自治区 “8.30”会议精神实施方案 (30 Ağustos toplantısının ruhunun İli Vilayeti KGM uygulama planı).” 31 Ağustos 2017. Kaynak: Tekes İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı伊犁州公安局贯彻落实自治区 “8.30”会议精神实施方案.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536068>.

Jianshe Sanayi. 2013. “*95shi buqiang peixun jiaocai 95 式步枪培训教材* (Tip 95 taarruz tüfeği eğitim materyali).” Ekim 2013. Kaynak: Tekes İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı式步枪培训教材.ppt, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536061>.

Jiaopei jingwu dadui. Tarihsiz “*Shufuxian gongan ju jiaopei jingwu dadui xin zhijiao zhongxin jingwuzhan zhize renwu fengong* 疏附县公安局教培警务大队 - 新职教中心警务站职责任务分工 (Shufu İlçesi Asayiş Bürosu Eğitim ve Öğretim Polis Tugayı - Yeni Mesleki Eğitim ve Öğretim Merkezi Polis Karakolu Sorumluluk ve Görevler Bölümü).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 9 Mayıs 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 0402 新职培中心警务站职责.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536062>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536120>.

Jiaoyu zhuanhua renyuan (503). Tarihsiz “*Jiaoyu zhuanhua renyuan xinxi (503ren)* 教育转化人员信息(503 人) (Eğitim yoluyla dönüşüme ilişkin bilgiler (503 kişi)).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 15 Eylül 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı教育转化人员信息(503 人) (redacted).xls, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536072>.

Jiaoyu zhuanhua renyuan (6131). Tarihsiz “*Jiaoyu zhuanhua renyuan xinxi (6131ren)* 教育转化人员信息(6131 人) (Eğitim yoluyla dönüşüme ilişkin bilgiler (6131 kişi)).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 15 Eylül 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı教育转化人员信息(6131 人) (redacted).xls, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536073>.

Jiuyi zhidu. Tarihsiz “*Zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin zaiya renyuan chusuo jiuyi zhidu* 职业技能教育培训中心在押人员出所就医制度 (Tıbbi Tedavi için Okuldan Ayrılan Mesleki Beceri Eğitim ve Öğretim Merkezi Tutukluları Sistemi).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 2 Ekim 2017). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 职业技能教育培训中心在押人员出所就医制度.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536083>
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536125>.

Lifa xizao. Tarihsiz “*Lifa, xizao fang taopao yu'an chuzhi liucheng* 理发、洗澡防逃跑预案处置流程 (Saç kesimi ve yıkama ile ilgili kaçış önleme prosedürü ve planı). Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 9 Ocak 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 理发、洗澡防逃跑预案处置流程.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536075>.

Ma Xuejun. Tarihsiz “*7yue 7ri zizhiqu weiwen zhihuibu jianghua yaoqiu* 7月7日自治区维稳指挥部讲话要求 (Talepler, Özerk Bölge İstikrar Karargahının 7 Temmuz konuşmasında yapılmıştır).” Konuşma dökümü, 7 Temmuz (dosya oluşturma zaman damgası: 2 Kasım 2018). Kaynak: Tekes İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 7月7日自治区讲话要求.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536058>.

Memetsalijan Seley 买买提沙力江·赛来义. Tarihsiz “*Bu wang chuxin laoji shiming dili qianxing* 不忘初心 牢记使命 砥砺前行 (Asıl niyeti unutmayın, görevi aklınızda tutun, sıkı çalışmayla ilerleyin).” Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı (定) 疏附县公安局 买买提沙力江·赛来义.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/view/o:1536052>.

Memetursun Emet 麦麦提吐尔逊·艾麦提. Tarihsiz *Jingwu zhanshu* 景物战术 (Polis Taktikleri). Tarihsiz polis eğitimi Powerpointi, Konaşer (Shufu) İlçe Kamu Güvenlik Merkezi. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 警务战术.ppt, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536085>.

Reshit Nizamudin 热西提·尼扎米丁. Tarihsiz “*Yongbao dangxing zuo dang he remin de daobaozi* 永葆党性做党和人民的刀把子 (Parti karakterini koru, Partinin ve kitlelerin kılıcı ol).” Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 7号警务站宣讲反思材料.docx, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536057>.

Ruxiao zhidu. Tarihsiz “*Zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin ruxiao shencha, dengji zhidu* 职业技能教育培训中心入校审查、登记制度 (Mesleki Beceri Eğitimi Eğitim Merkezi Alım Sınavı ve Kayıt Sistemi).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 2 Ekim 2017). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 职业技能教育培训中心收押制度.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536084>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536151>.

Shufu İlçesinin Sanayi Şehri Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezinin Güvenlik Departmanı. 2018. “*Gongyecheng jiaopei zhongxin 10.8 yisong xueyuan anbao fang'an* 工业城教培中心 10·8 移送学员安保方案 (8 Ekim Endüstri Parkı Yeniden Eğitim Kampı Kursiyer Transferi Güvenlik Planı).” 8 Ekim 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 工业城教培中心 10·8 移送学员安保方案.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536060>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536127>.

Shangke qijian. Tarihsiz “*Shangke qijian fang taopao, fang naoshi yu'an chuzhi liucheng* 上课期间防逃跑、防闹事预案处置流程 (Ders Saatleri Sırasında Kaçış ve Rahatsızlığın Önlenmesi için Müdahale Planı ve Prosedürü).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 9 Ocak 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 上课期间防逃跑、防闹事预案处置流程.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536067>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536121>.

Shiwai huodong. Tarihsiz “*Shiwai huodong fang taopao chuzhi yu'an (liucheng)* 室外活动防逃跑处置预案 (流程) (Dış Mekan Aktiviteleri Sırasında Kaçış Durumunda Olay Müdahale Planı (İş Akışı))” tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 0 Ocak 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık

Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 室外活动防逃跑处置预案 (流程) .rtf, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536071>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536123>.

Shufuxian gonganju. 2018. “*Shufu xian gonganju jiaopei changsuo dudao gongzuo fang'an* 疏附县公安局教培场所督导工作方案 (Shufu İlçesi Asayiş Bürosunun eğitim ve öğretim yerlerinin denetimi için çalışma planı).” 6 Ekim 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 疏附县公安局教培场所督导工作方案.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536078>.

Shufuxian gongyecheng. 2018. “*Shufuxian gongyecheng zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin anbaoke (9yue 17ri – 9yue 23ri) gongzuo shuju huizong* 疏附县工业城职业技能教育培训中心安保科(9月17日-9月23日)工作数据汇总 (Shufu İlçesi Sanayi Bölgesi Mesleki Beceriler Eğitimi Eğitim Merkezi Güvenlik Departmanı (17 Eylül – 23 Eylül) İş Verilerinin Derlenmesi).” 17-23 Eylül 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 疏附县工业城职业技能教育培训中心安保科(9月17日-9月23日)工作数据汇总.docx, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536080>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536126>.

Shufuxian gongyecheng zhiye. 2018. “*Shufuxian gongyecheng zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin anbaoke (10yue 1ri – 10yue 7ri) gongzuo shuju huizong* 疏附县工业城职业技能教育培训中心安保科(10月1日-10月7日)工作数据汇总 (Shufu İlçesi Sanayi Şehri Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezinin Güvenlik Bölümü Çalışmasının veri özeti (1-7 Ekim)). 1-7 Ekim 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 疏附县工业城职业技能教育培训中心安保科(10月1日-10月7日)工作数据汇总.docx, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536081>.

Shufuxian kanshousuo. 2017. “*2017nian 1yue 8ri kanshousuo yanda huibao cailiao* 2017年1月看守所严打汇报材料 (Ocak 2017 gözaltı merkezi sert darbe rapor materyali).” 13 Ocak 2017. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 2017年1月看守所严打汇报材料.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536065>.

Shufu Kamu Güvenliği Yönetim Tugayı. 2018. “*Shufuxian gonganju kaizhan renkou jingzhun dengji heshi he yifa guifan shenfen zheng guanli gongzuo qiankuang tongbao* 疏附县公安局开展人口精准登记核实和依法规范身份证管理工作情况通报 (Shufu İlçesi Asayiş Bürosunun, doğru nüfus kaydı tutulması ve doğrulanması ve kimlik kartlarının kanuna uygun olarak yönetimi hakkında rapor).” Shufu İlçesi Kamu Güvenliği Bürosu Kamu Güvenliği Yönetimi Tugayı, 24 Mayıs 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 5.24 疏附县公安局开展“两项工作”情况通报.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/view/o:1536054>.

Shufuxian xin zhiye jineng. 2018. “*Shufuxian xin zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin minjing, tejing huamingce* 疏附县新职业技能教育培训中心民警、特警花名册 (Shufu İlçesi Yeni Mesleki Beceriler Eğitim ve Öğretim Merkezi Polisi ve Özel Polis Kadrosu).” 15 Eylül 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 民警, 特警花名册 2018 年 9 月 15 日最新.xlsx, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536074>.

Songyi taopao. Tarihsiz “*Songyi taopao chuzhi liucheng* 送医逃跑处置流程 (Tıbbi tesise gönderilirken kaçış girişimleriyle başa çıkma prosedürü).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 9 Ocak 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 送医逃跑处置流程.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536086>.

Tekes İlçe MBEÖM Karakol ve Önleme Tugayı. Tarihsiz “*Fang nao'shi chuzhi yu'an* 防闹事处置预案 (Rahatsızlıkları önlemek için eylem planı).” Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 29 Ekim 2018). Kaynak: Tekes İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 防闹事处置预案(Tekes).doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536087>.

Zaizhi minjing. Tarihsiz “*Shufuxian gonganju zaizhi minjing huamingce* 疏附县公安局在职民警花名册 (Shufu İlçesi Kamu Güvenliği Bürosu hizmet içi polis listesi). Tarihsiz (dosya oluşturma zaman damgası: 3 Kasım 2018). Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 疏附县公安局在职民警花名册.xls, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536079>.

Zhao Kezhi 赵克志. 2018. “*Zai tingqu Xinjiang zizhiqu gongan he wending gongzuo huibao shi de jianghua* 在听取新疆自治区公安和稳定工作汇报时的讲话 (Xinjiang Özerk Bölgesi'nde Kamu Güvenliği ve İstikrar Çalışmalarına İlişkin Rapor Dinlenirken Yapılan Konuşma). 15 Haziran 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 10、赵克志部长视察新疆时的讲话.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536059>.
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536115>.

Zhengfawei. 2018. “*2018nian 8yue 8ri zhengfawei xu jingzhun dingji renyuan zong taizhang* 2018 年 8 月 8 日政法委需精准定级人员总台帐 (8 Ağustos 2018, Siyasi ve Hukuk Komitesinin toplam personel defterini doğru bir şekilde derecelendirmesi gerekiyor).” 8 Ağustos 2018. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 2018 年 8 月 8 日政法委需精准定级人员总台帐(redacted).xlsx, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536066>.

Zhigaodian gongzuo. Tarihsiz “*Zhigaodian gongzuo zhize ji liucheng* 制高点工作职责及流程 (Tepe Yöneticilerin İş Sorumlulukları ve Süreçleri).” Tarihsiz Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 制高点工作职责及流程, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536069>
İngilizce çeviri: <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536122>.

Zongjiao bei daji renyuan. 2017. “*Zongjiao bei daji renyuan* 宗教被打击人员 (Din nedeniyle Sert Darbeye Maruz Olan Kişiler.)” 2017. Kaynak: Konaşer İlçesi KGM. Viyana Üniversitesi Phaidra Açık Erişim Deposu üzerinden erişim, dosya adı 宗教被打击人员.doc, <https://phaidra.univie.ac.at/detail/o:1536070>.

Teşekkür:

Yazar, akranı olan iki anonim eleştirmene, Komünizm Kurbanlarını Anma Vakfı'ndaki araştırma ekibine, özellikle de kodlama çalışmasına yardımcı oldukları için Matthew Robertson'a teşekkür eder.

Kaynakça

- Amnesty International. 2021. 'Like we were enemies in a war' China's Mass Internment, Torture and Persecution of Muslims in Xinjiang. London, UK: Amnesty International. Erişim Tarihi 17.05.2022. https://xinjiang.amnesty.org/wp-content/uploads/2021/06/ASA_17_4137-2021_Full_report_ENG.pdf.
- ASPI. 2020a. "Konaşher Facility #2." The Xinjiang Data Project Map. Australian Strategic Policy Institute. Erişim Tarihi 12.02.2022. <https://xjdp.aspi.org.au/map/?marker=3270>.
- ASPI. 2020b. "Konaşher Facility #7." The Xinjiang Data Project Map. Australian Strategic Policy Institute. Erişim Tarihi 12.02.2022. <https://xjdp.aspi.org.au/map/?marker=3528>.
- Associated Press. 2019. "China tightens up on info after Xinjiang leaks." December 14, 2019. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://apnews.com/article/religion-ap-top-news-international-news-xi-jinping-china-c1d08873154907be8a3dd93562d6785c>.
- Autonomous Region Party Political and Legal Affairs Commission. 2017a. Opinions on Further Strengthening and Standardizing Vocational Education and Training Centres Work. Cable from November 5, 2017. Tercüme eden ve yayımlayan: The International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), 2019. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://s3.documentcloud.org/documents/6558510/China-Cables-Telegram-English.pdf>.
- Autonomous Region Party Political and Legal Affairs Commission. 2017b. Guanyu jinyibu jiqiang he guifan zhiye jineng jiaoyu peixun zhongxin gongzuo de yijian 关于进一步机枪和规范职业技能教育培训中心工作的意见 (Opinions on Further Strengthening and Standardizing Vocational Education and Training Centres Work). Cable from November 5, 2017. Yayınlayan: The International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ), 2019. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.documentcloud.org/documents/6558509-China-Cables-Telegram-Chinese.html>.
- Beihai shi. 2018. "Zhao Kezhi zai Xinjiang diaoyan shi qiandiao shenru guanche luoshi dang zhongyang zhi jiang fanglue jianding bu yi tuijin Xinjiang shehui 赵克志在新疆调研时强调深入贯彻落实党中央治疆方略坚定不移推进新疆社会稳定和长治久安 (Zhao Kezhi, Xinjiang'a yaptığı soruşturma gezisi sırasında, ÇKP Merkez Komitesinin Xinjiang'ı yönetme Stratejisinin derinlemesine uygulanmasının ve Xinjiang'da sosyal istikrarı ve uzun vadeli istikrarı sarsılmaz bir şekilde teşvik etmenin önemini vurguladı.)" Beihai shi gongan ju, 16.06.2018. Erişim Tarihi 17.05.2022. http://web.archive.org/web/20220127213657/http://xxgk.beihai.gov.cn/bhsgaj_87441/gayw_87448/201806/t20180621_1679803.html.
- Bekali, Omir. 2021. "Şahit İfadesi." The Uyghur Tribunal. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/06/04-1020-JUN-21-UTFW-018-Omir-Bekali-English.pdf>.
- Bunin, Gene A. 2021a. "The Elephant in the XUAR: II. Brand New Prisons, Expanding Old Prisons, & Hundreds of Thousands of New Inmates." Art of Life in Chinese Central Asia, January 4, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://livingotherwise.com/2021/01/04/the-elephant-in-the-XUÖB-ii-brand-new-prisons-expanding-old-prisons-and-hundreds-of-thousands-new-inmates/>.

- Bunin, Gene.2021b. "The Elephant in the XUAR: III. 'In accordance with the law.'" Art of Life in Chinese Central Asia, April 19, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://livingotherwise.com/2021/04/19/the-elephant-in-the-XUÖB-iii-in-accordance-with-the-law/>.
- Byler, Darren. 2021. In the Camps: China's High-Tech Penal Colony. New York: Columbia Global Reports.
- Byler, Darren. 2021. "Chinese Infrastructures of Population Management on the New Silk Road." In Essays on the Rise of China and Its Implications, edited by Abraham M. Denmark and Lucas Myers, 7-34. Washington, DC: Wilson Center Asia Program. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://chinafellowship.wilsoncenter.org/sites/default/files/media/uploads/documents/ASIA-210304%20-%20The%20Wilson%20China%20Fellowship%20report%20-%20web.pdf>.
- Central Office Bulletin. 2014a. "Xi Jinping tongzhi zai Xinjiang kaocha gongzuo qijian de jianghua 习近平同志在新疆考察工作期间的讲话 (Genel Sekreter Xi Jinping'in Xinjiang'a yaptığı soruşturma gezisi sırasında yaptığı konuşma)." Central Office Bulletin no. 21, April 2014. Orijinal dökümanın transkripti, "Zenz, Adrian 2021" olarak yayımlandı. "The Xinjiang Papers Document No.1." The Uyghur Tribunal. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/11/Transcript-Document-01.pdf>.
- Central Office Bulletin. 2014b. "Xi Jinping, Li Keqiang, Yu Zhengsheng tongzhi zai di er ci zhongyang Xinjiang gongzuo zuotan huishang de jianghua 习近平、李克强、俞正声同志在第二次中央新疆工作座谈会上的讲话 (Xi Jinping, Li Keqiang and Yu Zhengsheng yoldaşlar tarafından ikinci Xinjiang Çalışma Forumunda yapılan konuşmalar (28-29 Mayıs, 2014))." Central Office Bulletin no. 25, April 2014. Orijinal dökümanın transkripti, "Zenz, Adrian 2021" olarak yayımlandı. "The Xinjiang Papers Document No.1." The Uyghur Tribunal. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/11/Transcript-Document-02.pdf>.
- "Chen Quanguo shuji 2017nian 8-30 shipin huiyi jianghua yingzhi yinghui 陈全国书记 2017 年 8:30 视频会议讲话 应知应会) (Sekreter Chen Quanguo'nun 30 Ağustos 2017'deki Video Konferanstaki Konuşması - Gerekliliği ve Beceriler)." Orijinal dökümanın transkripti, "Zenz, Adrian 2021" olarak yayımlandı. "The Xinjiang Papers Document No.4." The Uyghur Tribunal. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/11/Transcript-Introduction0.0-04.pdf>.
- Gao Jin 高晋 and Zhao Yue 赵越.2004. "Luoyang jian xi fayuan shixing zhi ting yajie gongzuo jingjie dengji guanli zhidu 洛阳涧西法院实行值庭押解工作警戒等级管理制度 (Luoyang Jianxi Mahkemesi Refakatçi Çalışması için Tetikte Seviye Yönetim Sistemi Uyguladı)." Henan High People's Court. Erişim Tarihi 17.05.2022. <http://web.archive.org/web/20220210221214/http://www.hncourt.gov.cn/public/detail.php?id=28101>.
- Grauer, Yael. 2021. "Revealed: Massive Chinese Police Database - Millions of Leaked Police Files Detail Suffocating Surveillance of China's Uyghur Minority." The Intercept, January 29, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2021. <https://theintercept.com/2021/01/29/china-uyghur-muslim-surveillance-police/>.

- Greitens, Sheena Chestnut, Myunghhee Lee, and Emir Yazici. 'Counterterrorism and Preventive Repression: China's Changing Strategy in Xinjiang.' *International Security* 44, no. 3 (Winter 2019/20): 9–47. Erişim Tarihi 17.05.2022.
<https://www.belfercenter.org/publication/counterterrorism-and-preventive-repression-chinas-changing-strategy-xinjiang>.
- Heilmann, Sebastian. 2017. *China's Political System*. London: Rowman & Littlefield.
- Human Rights Watch. 2019. *China's Algorithms of Repression, Reverse Engineering a Xinjiang Police Mass Surveillance App*. Human Rights Watch. Erişim Tarihi February 4, 2022. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.hrw.org/report/2019/05/01/chinas-algorithms-repression/reverse-engineering-xinjiang-police-mass#>.
- Human Rights Watch. 2021. *China: Baseless Imprisonments Surge in Xinjiang, Harsh, Unjust Sentences for Uyghurs, Other Muslims*. Human Rights Watch. Erişim Tarihi 04.02.2022. ve 17.05.2022. <https://www.hrw.org/news/2021/02/24/china-baseless-imprisonments-surge-xinjiang>.
- International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ). 2019. "Read the China Cables Documents." International Consortium of Investigative Journalists, November 24, 2019. <https://www.icij.org/investigations/china-cables/read-the-china-cables-documents/>.
- Jiashi xian. 2021. "Maimaiti Shalijiang-Sailayi 买买提沙力江·赛来义." Payzawat İlçesi Government Website Jiashi xian renmin zhengfu wang 伽师县人民政府网, 16.12.2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <http://www.xjxs.gov.cn/Item/28447.aspx>, archived version: <https://archive.ph/y4EY0>.
- Kam, Stephanie and Michael Clarke. 2021. "Securitization, Surveillance, and 'de-extremization' in Xinjiang." *Chatham House International Affairs* 97, Issue 3. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://academic.oup.com/ia/article/97/3/625/6219662>.
- Khatchadourian, Raffi. 2021. "Surviving the Crackdown in Xinjiang." *The New Yorker*, April 5, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.newyorker.com/magazine/2021/04/12/surviving-the-crackdown-in-xinjiang>.
- Leibold, James. 2019a. "The Spectre of Insecurity: The CCP's Mass Internment Strategy in Xinjiang." *China Leadership Monitor*, March 1, 2019. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.prclleader.org/leibold>.
- Leibold, James. 2019b. "Surveillance in China's Xinjiang Region: Ethnic Sorting, Coercion, and Inducement." *Journal of Contemporary China* 29 (121): 46–60. <https://doi.org/10.1080/10670564.2019.1621529>.
- Liu Jianping 刘建平. 2015. "Liu Jianping buzhang zai quanshi jiaoyu xitong chuanjian quanguo wenming chengshi tuijin hui shang de jianghua 刘建平部长在全市教育系统创建全国文明城市推进会上的讲话 (Ulusal Uygur Bir Şehir Yaratmak İçin Şehrin Eğitim Sisteminin Tanıtım Toplantısında Bakan Liu Jianping'in Konuşması)." *Ezhou shi jiaoyu ju 鄂州市教育局 (Ezhou Eğitim Bürosu)*, 15.10.2015. <https://bit.ly/3syi7An>.
- Moses, Dirk A. 2011. "Paranoia and Partisanship: Genocide Studies, Holocaust Historiography, and the 'Apolitical Conjuncture.'" *The Historical Journal* 54 (2): 553-583. <https://doi.org/10.1017/S0018246X11000124>.
- Moses, Dirk A. 2021. *The Problems of Genocide: Permanent Security and the Language of Transgression*. Human Rights in History. Cambridge: Cambridge University Press, 2021.

- <https://doi.org/10.1017/9781316217306>.
- Rajagopalan, Megha, Allison Killing, and Christo Buschek. 2020. "China Secretly Built A Vast New Infrastructure to Imprison Muslims." *BuzzFeed News*, August 27, 2020. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.buzzfeednews.com/article/meghara/china-new-internment-camps-xinjiang-uyghurs-muslims>.
- Ramzy, Austin and Chris Buckley. 2019. "'Absolutely No Mercy': Leaked Files Expose How China Organized Mass Detentions of Muslims." *The New York Times*, November 16, 2019. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.nytimes.com/interactive/2019/11/16/world/asia/china-xinjiang-documents.html>.
- Roberts, Sean R. 2020. *The War on the Uyghurs: China's Internal Campaign against a Muslim Majority*. Princeton: Princeton University Press. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://press.princeton.edu/books/hardcover/9780691202181/the-war-on-the-uyghurs>.
- Robins, Robert S. and Jerrod M. Post. 1997. *Political Paranoia: The Psychopolitics of Hatred*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Ruser, Nathan. 2020. "Exploring Xinjiang's Detention System." *The Xinjiang Data Project* Australian Strategic Policy Institute, September 2020. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://xjdp.aspi.org.au/explainers/exploring-xinjiangs-detention-facilities/>.
- Schubert, Gunter and Björn Alpermann. 2019. "Studying the Chinese Policy Process in the Era of 'Top-Level Design': the Contribution of 'Political Steering' Theory." *Journal of Chinese Political Science* 2. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.springerprofessional.de/en/studying-the-chinese-policy-process-in-the-era-of-top-level-desi/16410036>.
- Special Correspondent. 2018. "A Summer Vacation in China's Muslim Gulag." *Foreign Policy*, February 28, 2018. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://foreignpolicy.com/2018/02/28/a-summer-vacation-in-chinas-muslim-gulag/>.
- Su, Yang and Xin He. 2010. "Street as Courtroom: State Accommodation of Labor Protest in South China." *Law and Society Review Association* 44, Issue 1: 157-184. <https://doi.org/10.1111/j.1540-5893.2010.00399.x>.
- Sudworth, John. 2019. "Inside China's 'Thought Transformation' Camps." *BBC News*, Youtube Video, 11:58. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.youtube.com/watch?v=WmId2ZP3h0c>.
- Sudworth, John. 2021. "'If the Others Go I'll Go': Inside China's Scheme to Transfer Uyghurs into Work." *BBC News Beijing*, March 2, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-56250915>.
- Tobin, David. 2020. *Securing Chinas Northwest Frontier: Identity and Insecurity in Xinjiang*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tobin, David. 2021. "Peering into China's Decision-Making: What are the 'Xinjiang Papers'?" *RUSI*, December 16, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/peering-chinas-decision-making-what-are-xinjiang-papers>.
- Varela, William Koblensky. "Omar Bekali Survived the Uyghur Genocide in Xinjiang, China." *Orato World*, July 26, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://orato.world/2021/07/26/omar-bekali-survived-the-uyghur-genocide-in-xinjiang-and-still-fights-the-chinese-government/>.
- Von Kameke, Leander. 2021. "Prisoners per 100,000 inhabitants Asia 2021 by country or region." *Statista*. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.statista.com/statistics/315605/asian->

- countries-with-the-most-prisoners-per-100-000-inhabitants/
- Wang, Leizhan. 2021. Şahit İfadesi [English]. The Uyghur Tribunal. Erişim Tarihi 17.05. 2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/06/07-1000-JUN-21-UTFW-022-Wang-Leizhan-English.pdf>.
- Wang, Leizhan 王雷战. 2021. Şahit İfadesi [Chinese]. The Uyghur Tribunal. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/06/07-1000-JUN-21-UTFW-022-Wang-Leizhan-Mandarin.pdf>.
- Wang, Yanan. 2019. "China Says Muslim 'Training' Centers Will Slowly Disappear." ABC News, March 12, 2019. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://abcnews.go.com/International/wireStory/china-muslim-training-centers-slowly-disappear-61623692>.
- Wang, Yanan and Dake Kang. 2019. "Exposed Chinese Database Shows Depth of Surveillance State." AP News, February 19, 2019. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://apnews.com/article/china-technology-beijing-race-and-ethnicity-international-news-6753f428edfd439ba4b29c71941f52bb>.
- Xinjiang Bureau of Statistics. 2019. Xinjiang Statistical Yearbook 2019. Beijing: China Statistical Press.
- Xinjiang Victims Database Entry 25199: Osmanjan Rozi (吾斯曼江·肉孜). Xinjiang Victims Database. Erişim Tarihi 09.02.2022. <https://shahit.biz/eng/viewentry.php?entryno=25199>.
- Xinjiang Victims Database Entry Entry 948: Tunsagul Nurmemet (吐尼沙姑力·努尔麦麦提). Xinjiang Victims Database. Erişim Tarihi 09.02.2022. <https://shahit.biz/eng/viewentry.php?entryno=948>.
- Xinjiang Victims Database Entry 4981: Amanzhan Seiit. Xinjiang Victims Database. Erişim Tarihi 09.02.2022 <https://shahit.biz/eng/#4981>.
- Xinjiang Victims Database. 2022. Erişim Tarihi 11.02. <https://shahit.biz/eng/#filter>.
- Xinjiang People's Congress. 2018. Xinjiang weiwu'er zizhiqu di shisan jie renmin daibiao dahui changwu weiyuanhui gonggao(di qi hao) 新疆维吾尔自治区第十三届人民代表大会常务委员会公告 (第 7 号) (Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi On Üçüncü Halk Kongresi Daimi Komitesinin Duyurusu). 09.10.2018. Zizhiqu renda changwei hui. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://web.archive.org/web/20210403024757/http://www.xjpcsc.gov.cn/article/216/lfgz.html>.
- Xinjiang Weiwu'er zizhiqu jianshe gongcheng zhaobiao toubiao jiandu guanli 新疆维吾尔自治区住房和城乡建设厅 (Sincan Uygur Özerk Bölgesi İnşaat Projesi İhale ve İhale Denetim İdaresi.) 2017. "Shu fu xian fazhi jiaoyu zhuanhua xuexiao jianshe xiangmu sheji (er ci) 疏附县法制教育转化学校建设项目设计 (二次) (Shufu İlçesi Yasal Yeniden Eğitim 'Okul' İnşaatı Proje Tasarımı)." 05.06.2017. <https://bit.ly/3GAYEE9>.
- XUAR local chronicle. 2018. Xinjiang weiwu'er zizhiqu difangzhi bianzuan weiyuanhui 新疆维吾尔自治区地方志编纂委员会 (Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi Yerel Kronoloji Derleme Komitesi). 2018. "<Kangri zhanzheng zhi> pianmu shending hui ji gongzuo bushu hui zhaokai" 《抗日战争志》篇目审定会暨工作部署会召开("Japon Savaşı Karşıtı Kronoloji" içerik inceleme toplantısı ve işe yerleştirme toplantısı). Xinjiang fangzhi xin xi 新疆方志信息

- (Xinjiang Yerel Tarih Bilgileri). 10.10.2018. Erişim Tarihi 12.04.2022.
<https://archive.ph/EeHcm#selection-331.0-331.6>.
- XUAR Stability Maintenance Work Command. 2017. “Guanyu yingdui Yingguo xilie kongbu xiji shijian ciji yingxiang jinyibu qianghua quanqu fankong weiwen gongzuo de tongzhi 关于应对英国系列恐怖袭击事件刺激影响进一步强化全区反恐维稳工作的通知 (Birleşik Krallık'ta Bir Dizi Terör Saldırısının Teşvik ve Etkilerine Müdahale Edilmesi ve Bölgedeki Terörle Mücadele ve İstikrar Bakım Çalışmalarının Daha Fazla Güçlendirilmesi Hakkında Bildirim).” 29.06.2017 tarihli yazışmalar. Orijinalin metnin tamskripti, “Zenz, Adrian 2021” Olarak yayımlandı“The Xinjiang Papers Document No.3.” The Uyghur Tribunal. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/11/Transcript-Documents-03.pdf>.
- Zenz, Adrian. 2018a. “New Evidence for China’s Political Re-Education Campaign in Xinjiang.” The Jamestown Foundation China Brief 18, Issue 10. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://jamestown.org/program/evidence-for-chinas-political-re-education-campaign-in-xinjiang/>.
- Zenz, Adrian. 2018b. “‘Thoroughly Reforming Them Towards a Healthy Heart Attitude’: China’s Political Re-education Campaign in Xinjiang.” *Central Asian Survey* 38:1, 102–128. <https://doi.org/10.1080/02634937.2018.1507997>.
- Zenz, Adrian. 2018c. “Xinjiang’s Re-Education and Securitization Campaign: Evidence from Domestic Security Budgets.” The Jamestown Foundation China Brief 18, Issue 17. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://jamestown.org/program/xinjiangs-re-education-and-securitization-campaign-evidence-from-domestic-security-budgets/>
- Zenz, Adrian. 2019a. “Break Their Roots: Evidence for China’s Parent-Child Separation Campaign in Xinjiang.” *The Journal of Political Risk* 7, No.7. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.jpolrisk.com/break-their-roots-evidence-for-chinas-parent-child-separation-campaign-in-xinjiang/>.
- Zenz, Adrian. 2019b. “‘Wash Brain, Cleanse Hearts’: Evidence from Chinese Government Documents about the Nature and Extent of Xinjiang’s Extrajudicial Internment Campaign.” *The Journal of Political Risk* 7, no.11. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.jpolrisk.com/wash-brains-cleanse-hearts/>.
- Zenz, Adrian. 2020a. “The Karakaş List: Dissecting the Anatomy of Beijing’s Internment Drive in Xinjiang.” *The Journal of Political Risk* 8, no.2. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.jpolrisk.com/Karakaş/>
- Zenz, Adrian. 2020b. “Sterilizations, IUDs, and Mandatory Birth Control: The CCP’s Campaign to Suppress Uyghur Birthrates in Xinjiang.” The Jamestown Foundation, June 2020. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://jamestown.org/product/sterilizations-iuds-and-mandatory-birth-control-the-ccps-campaign-to-suppress-uyghur-birthrates-in-xinjiang/>.
- Zenz, Adrian. 2021a. “Coercive Labor and Forced Displacement in Xinjiang’s Cross-Regional Labor Transfer Program: A Process-Oriented Evaluation.” The Jamestown Foundation, March 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://jamestown.org/product/coercive-labor-and-forced-displacement-in-xinjiangs-cross-regional-labor-transfer-program/>.
- Zenz, Adrian. 2021b. “‘End the Dominance of the Uyghur Ethnic Group’: An Analysis of Beijing’s Population Optimization Strategy in Southern Xinjiang.” *Central Asian Survey* 40 (3): 291–312. <https://doi.org/10.1080/02634937.2021.1946483>.

- Zenz, Adrian. 2021c. "The Xinjiang Papers: An Introduction." The Uyghur Tribunal, November 27, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/11/The-Xinjiang-Papers-An-Introduction-1.pdf>.
- Zenz, Adrian. 2021d. "The Xinjiang Papers: An Analysis of Key Findings and Implications for the Uyghur Tribunal in London." The Uyghur Tribunal. December 9, 2021. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/12/The-Xinjiang-Papers-An-Analysis-for-the-Uyghur-Tribunal.pdf>.
- Zenz, Adrian. 2022. "Public Security Minister's Speech Describes Xi Jinping's Direction of Mass Detentions in Xinjiang." ChinaFile. May 24, 2022. Erişim Tarihi 17.05.2022. <https://www.chinafile.com/node/53986>.
- Zenz, Adrian and James Leibold. 2017. "Chen Quanguo: The Strongman Behind Beijing's Securitization Strategy in Tibet and Xinjiang." The Jamestown Foundation China Brief 17, Issue 12. Erişim Tarihi 17.05. 2022. <https://jamestown.org/program/chen-quanguo-the-strongman-behind-beijings-securitization-strategy-in-tibet-and-xinjiang/>.
- Zenz, Adrian and James Leibold. 2019. "Securitizing Xinjiang: Police Recruitment, Informal Policing and Ethnic Minority Co-optation." The China Quarterly 242: 324-348. <https://doi.org/10.1017/S0305741019000778>.
- Zhaobiao danwei: shu fu xian sifa ju 招标单位：疏附县司法局 (Teklif Veren Birim: Shufu ilçesi Adalet Bürosu). 2017. "Shufu xian fazhi jiaoyu zhuanhua xuexiao jianshe xiangmu - sheji 疏附县法制教育转化学校建设项目--设计. Shufu ilçesi Hukuk Eğitimi Dönüşüm Okulu İnşaatı Proje Tasarımı." Shufu İlçe Adalet Bürosu, shufu xian sifa ju 疏附县司法局, June 5, 2017. <https://archive.is/Ack0L#selection-291.2-297.6>.
- Zhaobiao pindao 招标频道(Teklif Kanah). 2017. "Fazhi jiaoyu zhuanhua xuexiao jianshe yi biao duan yu zhongbiao jieguo 法制教育转化学校建设一标段预中标结果 Hukuk Eğitimi Dönüşüm Okulu İnşaatı 1. Teklif Kısmı Ön İhale Sonuçları." Shufu xian fazhi jiaoyu zhuanhua xuexiao jianshe xiangmu 疏附县法制教育转化学校建设项目. 28.07.2017. <https://web.archive.org/web/20180617184616/http://www.bidcenter.com.cn/news-content-40133896-4.html>.
- Zhaoshang wangluo, tarihsiz "Tekesi xian kuobu jie wu huan wai 特克斯县阔步街五环外 (Tekes ilçesi Kuobu Caddesi 5. çevre [yolu])." <http://web.archive.org/web/20220509213157/https://xj.zhaoshang.net/tudi/chengjiao/b31ec123-2bcb-3798-ac86-0ae45da90c0b.html>
- Zhou, Zhongbing and Quande Qin. 2020. "Decoding China's Natural Gas Development: A Critical Discourse Analysis of the Five-Year Plans." Technological Forecasting and Social Change 151: 119798. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2019.119798>.